

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2009 ROKU

Województwo Dolnośląskie prowadzi intensywną współpracę zagraniczną na podstawie „Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego”, przyjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLII/660/09 i zaakceptowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych, oraz na mocy porozumień o współpracy i listów intencyjnych podpisanych z osiemnastoma zagranicznymi regionami partnerskimi. Rok 2009 obfitował zarówno w przedsięwzięcia realizowane w ramach dwustronnej współpracy międzyregionalnej, jak i w działania wpisujące się w wielostronne projekty. Samorząd Województwa Dolnośląskiego angażował się także w wiele wydarzeń odbywających się z inicjatywy instytucji, organizacji i sieci europejskich oraz komisji międzyrządowych.

W 2009 roku Województwo Dolnośląskie podjęło kilka nowych inicjatyw zagranicznych. W ramach zwiększania swej aktywności w dziedzinach poruszanych na europejskim forach, przystąpiło do dwóch organizacji międzynarodowych: Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE oraz Europejskiej Sieci Społecznej ESN. Pogłębiając istniejące kontakty międzyregionalne, organy uchwałodawcze Województwa Dolnośląskiego i Obwodu Leningradzkiego podpisały oświadczenie o współpracy. Dolny Śląsk stał się także jedną ze stron deklaracji współpracy na rzecz polityki młodzieżowej, podpisanej przez regiony partnerskie rosyjskiego obwodu. Realizując założenia uruchomionej w 2009 roku unijnej inicjatywy Partnerstwo Wschodnie, Samorząd Województwa Dolnośląskiego podjął także działania włączające partnerskie obwody ukraińskie w przedsięwzięcia o wymiarze europejskim.

To tylko niektóre przykłady przedsięwzięć realizowanych przez Województwo Dolnośląskie w 2009 roku. Szczegółowy opis działań podejmowanych w ramach współpracy zagranicznej znajduje się poniżej w rozdziałach:

- I. Współpraca międzyregionalna;
- II. Dolny Śląsk w wielostronnych projektach, organizacjach, sieciach i inicjatywach regionów europejskich;
- III. Udział Dolnego Śląska w przedsięwzięciach realizowanych w ramach instytucji europejskich;
- IV. Zaangażowanie Województwa Dolnośląskiego w prace komisji międzyrządowych;
- V. Pozostałe kontakty zagraniczne Województwa Dolnośląskiego;
- VI. Kalendarium spotkań Samorządu Województwa Dolnośląskiego z korpusem dyplomatycznym.

I. WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA

LANDY NIEMIECKIE

WOLNE PAŃSTWO SAKSONIA

Rok 2010 w kontaktach dolnośląsko-saksońskich upłynął pod hasłem jubileuszu 10-lecia współpracy międzyregionalnej. Oświadczenia będące jej prawną podstawą zostały podpisane z premierem Saksonii w 1999 roku przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego i w 2000 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego. Podczas spotkań przedstawicieli władz i pracowników merytorycznych województwa i landtagu rozmawiano o rozwoju szeroko pojętej współpracy transgranicznej. Obszary zainteresowań i realizacji wspólnych projektów od wielu lat to rozwój regionalny, innowacyjność, oszczędna energetyka i odnawialne źródła energii, planowanie przestrzenne w obszarze przygranicznym, sprawy rynku pracy i bezpieczeństwa po obu stronach granicy, usprawniania połączeń komunikacyjnych drogowych i kolejowych. Jednym z sukcesów roku 2009 jest uruchomienie bezpośredniego połączenia pomiędzy Wrocławiem a Dreznem. Regiony wspólnie realizują projekty służące zbliżeniu społeczeństw, w dziedzinie wymiany kulturalnej, edukacji, oświaty, sportu i ochrony środowiska. W niektórych szkołach na Dolnym Śląsku i w Saksonii młodzież uczy się historii II wojny

światowej z tego samego dwujęzycznego podręcznika. Szczególne znaczenie ma także transgraniczna współpraca trójstronna z regionami północnych Czech, koordynowana przez Dolnośląsko-Saksońsko-Północnoczeskie Gremium Regionalne, któremu poniżej został poświęcony oddzielny rozdział.

Wspólne działania Województwa Dolnośląskiego i kraju związkowego Wolnego Państwa Saksonii planuje, realizuje i monitoruje Dolnośląsko-Saksońska Grupa Robocza. Spotkanie jej podgrupy koordynacyjnej odbyło się w dniach 23-24 lutego w Karpaczu, a jubileuszowe 10. posiedzenie całej grupy miało miejsce 9 i 10 czerwca. Podczas obrad ustalono datę oraz zarys organizacyjny uroczystego wspólnego posiedzenia Zarządu Województwa Dolnośląskiego z Rządem Saksonii (1 grudnia 2009), omawiano dotychczas zrealizowane projekty oraz nowe kierunki dalszej współpracy, dyskutowano o aktualizacji istniejących porozumień, a także rozmawiano o zaangażowaniu obu regionów w listopadowe Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze w Krzyżowej, połączone z obchodami 20. rocznicy Mszy Pojednania Polski i Niemiec z 1989 roku. W wydarzeniu tym wziął udział premier Saksonii Stanisław Tillich, a więcej informacji o forum znajduje się w dziale „Udział Województwa Dolnośląskiego w przedsięwzięciach polsko-niemieckich”.

Główną platformą rozmów o sprawach gospodarczych na pograniczu regionów było Polsko-Saksońskie Forum Gospodarcze, którego szósta już edycja odbyła się w tym roku w zamku Czocha, w dniach 8-9 października. Województwo Dolnośląskie i Saksonię podczas tego wydarzenia reprezentowali odpowiednio Grzegorz Roman – Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego i Sven Morlok – Saksoński Minister Gospodarki i Pracy, a polską stronę rządową Grażyna Henclewska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki RP. Wydarzenie było kontynuacją pięciu poprzednich, uwieńczonych sukcesem forów, odbywających się z inicjatywy ministrów gospodarki Polski i Niemiec. Tegoroczna edycja poświęcona została branży energetycznej, zgłębianej podczas bloków tematycznych o oszczędności energetycznej i odnawialnych źródłach energii, a także sposobach ich wspierania i rozwoju. Organizatorami forum były Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Ministerstwo Gospodarki RP.

Kwestie środowiska i rozwoju obszarów wiejskich omawiano na jednym ze spotkań z okazji 10-lecia partnerstwa z Saksonią, zorganizowanym w dniach 25-27 lutego przez Saksońskie Ministerstwo Środowiska i Rolnictwa w Międzynarodowym Centrum Spotkań w St. Marienthal Ostritz. Wzięli w nim udział: Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego Tadeusz Drab, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego i Rozwoju Obszarów Wiejskich Bogusław Wijatyk oraz radni Sejmiku: Ewa Rzewuska i Wojciech Adamczak. W ramach wspierania rozwoju wsi i promocji regionalnego produktu partnerzy z Saksonii byli także gośćmi na dolnośląskich Dożynkach Wojewódzkich, które odbyły się 6 września w Sulikowie.

Kolejnym tematem dolnośląsko-saksońskich rozmów w roku 2009 były działania na rzecz rozwoju kontaktów wśród młodzieży po obu stronach granicy oraz wzajemnej wiedzy o języku, kulturze i tradycji regionu partnera. Kwestii tej poświęcona była wizyta wicemarszałka Piotra Borysa u Ministra Oświaty i Sportu Saksonii prof. Rolanda Wöllera w dniach 14-15 stycznia, podczas której wymieniono się informacjami na temat struktury kształcenia w obu regionach, przedstawiono etapy prac nad rozwojem współpracy w dziedzinie sportu i edukacji oraz zaprezentowano związane z tym statystyki. Nowe pomysły na współpracę w tych dziedzinach to umocnienie kontaktów w dziedzinie sportu poprzez podpisane porozumienia o współpracy instytucji sportowych, nawiązanie partnerstw pomiędzy szkołami mistrzostwa sportowego, rozwój współpracy w dziedzinie szkolnictwa zawodowego, współpracę na rzecz projektów transgranicznych i międzyregionalnych, finansowanych z programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej (np. „Wolontariat dla sportu”, czy organizacja olimpiad subregionalnych). Obaj partnerzy wyrazili chęć współpracy w dziedzinie edukacji na rzecz kształcenia dwujęzycznego, zwłaszcza na terenie przygranicznym, a także inicjatywę wręczenia „Dolnośląsko-Saksońskiej Nagrody Sportowej”. W delegacji uczestniczył również Aleksander Marek Skorupa, Posel na Sejm RP, Prezes Dolnośląskiej Federacji Sportu, radny województwa Ali Jean Eric Alira oraz Małgorzata Wrzał, Dyrektor Dolnośląskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu. Podobne tematy podejmowano na posiedzeniach komitetów Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej w dniach 12-13 maja we Wrocławiu, w których wzięli udział m.in. przedstawiciele landu Saksonii; ustalono strategię działań na rzecz wymiany nauczycieli w placówkach dydaktycznych na pograniczu. Więcej

informacji na temat posiedzeń komisji i jej komitetów znajduje się w dziale „Udział Województwa Dolnośląskiego w pracach komisji międzyrządowych”.

W ramach spotkań przedstawicieli władz regionalnych w dniach 2-3 czerwca na Dolnym Śląsku złożył wizytę Saksoński Minister ds. Europejskich i Federalnych, Johannes Beerman. Ministrowi towarzyszył ówczesny Konsul Generalny dr Helmut Schöps. Podczas spotkania rozmawiano o obchodach 10-lecia współpracy pomiędzy Dolnym Śląskiem a Saksonią, planowanych w Dreźnie na 1 grudnia. Podjęto też temat połączenia drogowego w Euroregionie Nysa pomiędzy Niemcami, Polską a Czechami. Marszałek rozmawiał z ministrem Beermanem również na temat przedsięwzięcia MORO (transgraniczny transport kolejowy). Minister przedstawił pomysł na międzyregionalną i międzygminną współpracę w postaci programu rządowego badań, monitoringu oraz innowacyjnych projektów i instrumentów współpracy. W trakcie rozmów pojawił się również temat elektrowni Turów oraz INTERREGu IV A (projektu nt. struktury administracyjnej w Polsce i Niemczech). Minister Beermann gościł na Dolnym Śląsku po raz pierwszy. W trakcie wizyty spotkał się także z Rektorem Politechniki Wrocławskiej oraz zwiedził Instytut Frauenhoffer'a.

W roku 2009 miała miejsce wymiana stażowa między pracownikami Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Wojewódzkiego Biura Urbanistycznego. Ponadto z Dolnego Śląska dwie osoby przebywały na stażu w Saksońskim Ministerstwie Gospodarki i Pracy w Dreźnie, a jedna w Przedstawicielstwie Wolnego Państwa Saksonia w Berlinie. Byli to przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei oraz Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Przedstawiciele Saksonii uczestniczyli również w dolnośląskich wydarzeniach sportowych. W dniach 7-9 września odbyły się we Wrocławiu Mistrzostwa Europy w Koszykówce, w których na zaproszenie Województwa Dolnośląskiego wzięli udział m.in. reprezentanci tego landu.

Wspólne działania podejmowane były także w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Saksonia 2007-2013. Do Wspólnego Sekretariatu Technicznego w Dreźnie zostali oddelegowani pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. We wrześniu 2009 r. zatwierdzono po raz pierwszy polsko-saksońskie projekty na obecny okres programowania - wszystkie w ramach priorytetu „Transgraniczna integracja społeczna”. Projekty mają na celu m.in. intensyfikację kontaktów pomiędzy organami w obszarze przygranicznym, rozwój nowych kontaktów partnerskich, działania na rzecz bezpieczeństwa publicznego, tworzenie infrastruktury edukacyjnej (kompleksy sportowe).

Współpracę dolnośląsko-saksońską w 2009 roku zwieńczyło w dniu 1 grudnia uroczyste posiedzenie Samorządu Województwa Dolnośląskiego i ustanowionego w wyniku wyborów 30 sierpnia nowego Rządu Wolnego Państwa Saksonii w Dreźnie, zorganizowane z okazji obchodów 10-lecia współpracy partnerskiej między regionami. Podczas obrad rozmawiano m.in. o perspektywie współpracy transgranicznej, odbyła się także dyskusja panelowa na temat polsko-niemieckiej współpracy gospodarczej, w której wzięli udział m.in. Saksoński Minister Gospodarki, Pracy i Komunikacji Sven Morlok, członek zarządu Grzegorz Roman, Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz i pierwszy burmistrz Drezna Dirk Hilbert. Premier Saksonii i Marszałek Województwa Dolnośląskiego otworzyli także wystawę poświęconą 10-leciu partnerstwa pomiędzy Saksonią a Dolnym Śląskiem oraz 50-leciu partnerstwa Wrocławia i Drezna. W efekcie uroczystej wizyty dolnośląskiej delegacji w regionie partnera podpisano komunikat o pogłębieniu współpracy Województwa Dolnośląskiego z Wolnym Państwem Saksonia, którego stronami są Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński, Wojewoda Dolnośląski Rafał Jurkowlaniec i Premier Saksonii Stanisław Tillich.

BERLIN I BRANDENBURGIA PARTNERSTWO ODRY

Kontakty Dolnego Śląska z landami Berlina i Brandenburgii rozwijane są głównie w ramach inicjatywy Partnerstwo Odry, w której uczestniczą przygraniczne województwa zachodniej Polski i wschodnie landy niemieckie. Współpracujące ze sobą regiony działają na rzecz wielowymiarowej integracji gospodarczej i społecznej, wymiany politycznej i międzyludzkiej. Realizują projekty związane z infrastrukturą, transportem, turystyką, logistyką, biznesem, innowacjami, odnawialnymi

źródłami energii oraz pozyskują na te cele fundusze europejskie. W ramach inicjatywy prowadzona jest ożywiona wymiana pomiędzy parkami technologicznymi, placówkami kulturalnymi, szkołami czy ekspertami i pracownikami administracji. Wszystkie te działania mają na celu zbliżać społeczeństwa po obu stronach granicy i rzeki, wspierać rozwój sąsiedzkich relacji polsko-niemieckich, a także wpisywać się w proces integracji europejskiej.

Przykładem przedsięwzięcia zrealizowanego w ramach Partnerstwa Odry w 2009 roku, w którym uczestniczyli przedstawiciele naszego regionu, jest podróż studyjna „Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości - programy edukacyjne dla młodzieży oraz wspieranie przedsiębiorczości kobiet”. W wydarzeniu wzięły udział radne Sejmiku, kobiety biznesu z Dolnego Śląska, przedstawicielki organizacji pozarządowych oraz radni Wrocławia. Wizyta odbyła się w dniach 30 czerwca - 2 lipca w Berlinie i została zorganizowana przez Senat ds. Gospodarki, Technologii i Kobiet.

9 stycznia Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego wizytę złożył Pełnomocnik ds. federalnych i europejskich, Sekretarz Kraju Związkowego Brandenburgii dr Gerd Harms. Celem wizyty było otwarcie przedstawicielstwa Brandenburgii we Wrocławiu oraz przedstawienie jego reprezentantki Heike Uhe, ale podczas wizyty rozmawiano także nt. kolejowych, drogowych, lotniczych i rzecznych połączeń komunikacyjnych.

Dolnośląsko-brandenburskie kontakty dotyczyły także kooperacji uczelni wyższych. 6 kwietnia marszałek Marek Łapiński spotkał się z rektorem międzynarodowego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Gunterem Pleugerem. Z uczelnią tą współpracę partnerską prowadzi zarówno Uniwersytet Wrocławski (kulturoznawstwo, prawo, nauki ekonomiczne), jak i Politechnika Wrocławska.

W ramach współpracy organów administracyjnych Dolnego Śląska i Brandenburgii 13 października przedstawiciele samorządu województwa rozmawiali z pracownikami brandenburskich ministerstw. Spotkanie miało na celu podsumowanie dotychczasowej współpracy oraz omówienie planów na przyszłość. Wzięli w nim udział przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego oraz instytucji podległych z następujących dziedzin: gospodarka, transport, planowanie przestrzenne, edukacja, ochrona środowiska. Po stronie Brandenburgii w rozmowach uczestniczyli przedstawiciele Kancelarii Stanu, Ministerstwa Infrastruktury i Planowania Przestrzennego, Ministerstwa ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich, Środowiska i Ochrony Konsumentów oraz Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu.

DOLNA SAKSONIA

Współpracę dolnośląsko-dolnosaksońską otworzyło w roku 2009 seminarium nt. organizacji EURO 2012 w Barsingshausen w Dolnej Saksonii, które odbyło się w dniach 29-31 stycznia. Organizatorem wydarzenia było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Sportu Dolnej Saksonii, a uczestniczyli w nim przedstawiciele komitetu organizującego Euro 2012 we Wrocławiu. Przedstawiciele Województwa Dolnośląskiego odbywają systematyczne spotkania z regionami zagranicznymi, których miasta mogą podzielić się swymi doświadczeniami w organizacji sportowych imprez masowych, jak np. austriacka Styria (Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej z 2008 roku) czy włoska Emilia Romagna. W Dolnej Saksonii rozmawiano na temat doświadczeń po organizacji Mundialu 2006.

29 czerwca Województwo Dolnośląskie na zaproszenie Dolnej Saksonii zaprezentowało się w jej przedstawicielstwie w Berlinie podczas festiwalu letniego Sommerfest Berlin. Nasz region, reprezentowany przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego Marka Łapińskiego, był gościem honorowym na Sommerfest. Województwo Dolnośląskie przygotowało stoisko wystawiennicze oraz zaprezentowało program artystyczny.

Bardzo istotnym wydarzeniem w dolnośląsko-dolnosaksońskiej współpracy międzyregionalnej była tradycyjnie uroczystość wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska, która odbyła się 24 października w Brunzshwiku. Laureatami nagrody w roku 2009 zostali Rotraud Schone, pisarka i poetka oraz dr Jerzy Ilkosh, architekt i dyrektor Muzeum Architektury we Wrocławiu. Jury zdecydowało także przyznanie nagrody specjalnej dla Fundacji Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego za działania na rzecz pojednania polsko-niemieckiego. Laureaci otrzymali nagrody pieniężne w wysokości 4 000 euro oraz statuetki „Silesia” autorstwa Stanisława Wysockiego. Nagrody uroczyste wręczyli marszałek Marek Łapiński i Uwe Schunemann, Minister Spraw Wewnętrznych Dolnej Saksonii.

Nagroda Kulturalna Śląska przyznawana jest od 1977 roku. W pierwotnym założeniu miała ona symbolizować związek Dolnej Saksonii ze Śląskiem, a laureatami nagrody byli niemieccy twórcy kultury pochodzący ze Śląska bądź wyróżniający się twórczością związaną z tym historycznym obszarem. W 1991 r. rząd Dolnej Saksonii zmienił formułę nagrody i przyjął za cel tego przedsięwzięcia wspieranie i pielęgnowanie rozwoju dziedzictwa kulturowego oraz twórczości kulturalnej Ślązaków. Od tamtej pory nagrodą wyróżnia się polskich i niemieckich twórców za wybitne osiągnięcia w dziedzinie literatury, muzyki i sztuk plastycznych. Nagroda może być przyznawana także za szczególne zasługi w zakresie utrzymywania, rozwoju i propagowania śląskiego dorobku kulturowego. Od 1994 roku nagroda wręczana była naprzemiennie w niemieckich miastach i we Wrocławiu, na mocy porozumienia o wzajemnej współpracy pomiędzy landem Dolnej Saksonii a ówczesnym województwem wrocławskim. Od 2000 r. współpraca kontynuowana jest na poziomie regionalnym na podstawie wspólnego oświadczenia o współpracy pomiędzy Województwem Dolnośląskim i krajem związkowym Dolnej Saksonii, a nagrody wręczane są naprzemiennie w miastach obu regionów.

Szczególne znaczenie w kontaktach Dolnego Śląska z Dolną Saksonią miał udział premiera tego landu, Christiana Wulffa, w Dolnośląskim Forum Polityczno-Gospodarczym w Krzyżowej, które odbyło się w dniach 12-14 listopada. Forum połączone było z uroczystością jubileuszu 20-lecia Mszy Pojednania z 1989 roku, będącej historycznym momentem w relacjach polsko-niemieckich. Przy okazji tego wydarzenia szefowie regionów podsumowali dotychczasową współpracę. Więcej informacji nt. forum i jubileuszu znajduje się w dziale: „Udział Województwa Dolnośląskiego w przedsięwzięciach polsko-niemieckich”

W dniach 6-19 maja Dolnym Śląsk odwiedziła także delegacja wysokich rangą dolnosaksońskich urzędników, a pod koniec roku, od 30 listopada do 1 grudnia miała miejsce konferencja „Model jakości usług adresowanych do osób starszych”, w której wzięli udział goście z Dolnej Saksonii. Organizatorem wydarzenia był Wydział Zdrowia UMWD.

UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W PRZEDSIĘWZIĘCIACH POLSKO-NIEMIECKICH

Każdego roku region Dolnego Śląska angażuje się we wspólne przedsięwzięcia polsko-niemieckie, takie jak konferencje, kongresy, seminaria, wspomniana wyżej inicjatywa Parterstwo Odry, czy też prace Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej.

W roku 2009 miało miejsce szczególne wydarzenie. Była to uroczystość obchodów 20. rocznicy Mszy Pojednania w Krzyżowej z 1989, która stała się wtedy punktem zwrotnym w relacjach polsko-niemieckich. Uroczystość ta, z udziałem ówczesnego premiera Polski Tadeusza Mazowieckiego, poprzedziła Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze w Krzyżowej, które odbyło się w dniach 12-14 listopada pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego Marka Łapińskiego. Przez trzy dni przedstawiciele przedsiębiorczości, polityki, nauki, mediów oraz organizacji pozarządowych debatowali nad ważnymi problemami rozwoju regionu. Tegoroczne forum pt. „Dolny Śląsk - ziemia polsko-niemieckiego pojednania” poświęcone było stosunkom polsko-niemieckim. Na zaproszenie marszałka Marka Łapińskiego do Krzyżowej przyjechali szefowie niemieckich regionów partnerskich Dolnego Śląska: Stanisław Tillich - premier kraju związkowego Saksonia oraz Christian Wulff - premier kraju związkowego Dolna Saksonia. Spotkanie szefów regionów było okazją do podsumowania dotychczasowej współpracy, a także wyznaczania jej kierunków na przyszłość. Dla regionu przygranicznego, bezpośrednio sąsiadującego z Niemcami, dbanie o dobre relacje polsko-niemieckie jest szczególnie istotne. Podczas dyskusji panelowych poruszano głównie kwestie związane z bezpieczeństwem energetycznym, gospodarką innowacyjną i nowymi technologiami, ochroną zdrowia oraz interkulturalnym aspektem polsko-niemieckich relacji biznesowych. Podczas forum wręczono także Dolnośląskie Nagrody Gospodarcze następującym firmom i podmiotom: Renevis Inżynieria Środowiska z Wrocławia, Selenia SA oraz Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej "Invest Park".

Kolejnym istotnym przedsięwzięciem z udziałem przedstawicieli partnerskich landów Dolnego Śląska był 3. Polsko-Niemiecko-Ukraiński Kongres Samorządów Lokalnych w Karpaczu pod hasłem „Bliżej siebie - bliżej Europy”. Z inicjatywy dyrektora Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi Teresy Lis-Pieńkowskiej, po raz pierwszy do udziału w forum zostali zaproszeni

reprezentanci Ukrainy. Wydarzenie miało miejsce w dniach 26-28 października. Więcej szczegółów nt. tego forum można znaleźć w dziale „Obwody ukraińskie”.

Województwo Dolnośląskie, jak co roku, brało udział w pracach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. W dniach 12-13 maja odbyło się we Wrocławiu posiedzenie obu jej komitetów, a w dniach 22-23 września w Szczecinie cała komisja obradowała już po raz dwudziesty. Więcej informacji nt. przedsięwzięć Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej i jej komitetów znajduje się w dziale „Zaangażowanie Województwa Dolnośląskiego w prace komisji międzyrządowych”.

Bardzo dobre relacje łączą także przedstawicieli samorządu województwa z Konsulatem Generalnym Niemiec. Reprezentanci Dolnego Śląska zostali zaproszeni do udziału w festynie letnim (Sommefest) oraz w Seminarium Gospodarczym we Wrocławiu, organizowanym przez konsulat, Saksońskie Ministerstwo Ochrony Środowiska i Polsko-Niemiecką Izbę Przemysłowo-Handlową (AHK Polska). Wydarzenie miało miejsce 18 czerwca.

Przedstawiciele Dolnego Śląska, jak co roku, byli zapraszani do udziału w targach organizowanych w Niemczech. Po raz kolejny uczestniczyli w największych i najważniejszych w Europie targach branży rolno-spożywczej Grüne Woche w Berlinie (16-25 stycznia) oraz w Międzynarodowych Targach Żywności Ekologicznej Bio-Fach w Norymberdze (19-22 lutego).

KRAJE CZESKIE: PARDUBICKI, KRALOWOHRADECKI, LIBERECKI I OŁOMUNIECKI

Aktualne projekty dolnośląsko-czeskie skupiają się przede wszystkim na wypracowywaniu i udoskonalaniu rozwiązań komunikacyjnych w międzyregionalnej strefie przygranicznej. Regiony działają również na rzecz rozwoju turystyki, wzajemnej promocji, zacieśniania relacji społeczeństw po obu stronach granicy, a także wymian stażowych pracowników administracji.

W roku 2009 odbyło się wiele spotkań władz i przedstawicieli administracji regionalnych, podczas których dyskutowano o międzyregionalnej koncepcji komunikacyjnej, i którym ze strony naszego województwa przewodniczył członek zarządu Zbigniew Szczygieł. 24 lipca miało miejsce spotkanie z przedstawicielami Kraju Pardubickiego i Ołomunieckiego w Kłodzku, a 29 lipca z reprezentantami Kraju Libereckiego i Kralowohradeckiego w Jeleniej Górze. 18 września Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego Zbigniew Szczygieł gościł Hetmana Kraju Kralowohradeckiego Lubomira Franca. W spotkaniu udział wzięli również Helmut Dohnalek - wicehetman, Julian Golak - radny Sejmiku, Agnieszka Zakęś - dyrektor departamentu infrastruktury UMWD, oraz Robert Radoń z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Tematem spotkania była problematyka drogowo-kolejowa. Podczas wizyty hetmana poruszono kwestię planowanych inwestycji ułatwiających komunikację pomiędzy Polską i Czechami, dotyczących przede wszystkim dróg wojewódzkich i krajowych oraz komunikacji kolejowej. Dyskutowano również na temat transportu surowców skalnych. Kolejne robocze spotkanie w tej sprawie odbyło się w Radkowie 30 października. Wzięli w nim udział także Libuse Ruckowa - Starosta Broumova, Krzysztof Baldy - Starosta Kłodzki, Jan Bednarczyk - Burmistrz Radkowa oraz przedstawiciele kolei obu państw. Podczas spotkania rozmawiano nt. linii kolejowej Ścinawka Średnia - Tłumaczów, omówiono potrzeby w zakresie wywozu kruszyw oraz przedstawiono Program Via Montana, wraz z możliwościami jego wykorzystania w ramach współpracy polsko-czeskiej.

O działaniach mających na celu rozwój turystyki, promocji międzyregionalnej oraz projektach w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej dyskutowano podczas spotkań w dniach 20-21 lipca w Libercu. Reprezentantami władz regionalnych byli Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Dariusz Kowalczyk i Zastępca Hetmana Kraju Libereckiego Lidia Vajnerova. W dolnośląskiej delegacji uczestniczyli także: Agnieszka Franckiewicz, Dyrektor Wydziału Promocji, Monika Przeniosło, Dyrektor Wydziału Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Rajmund Papiernik, Dyrektor Wydziału Turystyki.

W ramach oficjalnych wizyt Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński spotkał się także po raz pierwszy z nowo wybranymi w październiku 2008 roku władzami krajów czeskich: z reprezentantami Kraju Libereckiego w dniach 27 lutego - 1 marca podczas Mistrzostw Narciarstwa

Klasycznego (FIS Liberec 2009,) a z Hetmanem Kraju Pardubickiego Radko Martinkiem 18 maja we Wrocławiu.

Wśród działań we współpracy dolnośląsko-czeskiej znalazł się również udział przedstawicieli Kraju Pardubickiego w Dożynkach Wojewódzkich w dniu 6 września w Sulikowie oraz staż przedstawicielki Kraju Kralowohradeckiego w Wydziale Współpracy z i Regionami Europejskimi UMWD w dniach 13-17 lipca.

Przedsięwzięcia, w których uczestniczyli reprezentanci wszystkich krajów czeskich, z którymi nasz region prowadzi partnerską współpracę, to konferencja „Perspektywy rozwoju obszarów wiejskich - doświadczenia regionów”, która miała miejsce w dniach 23-24 października, oraz wigilijne spotkanie regionów partnerskich Dolnego Śląska 11 grudnia, podczas którego podsumowano ostatnie dwa lata wspólnych działań.

DOLNOŚLĄSKO-SAKSOŃSKO-PÓŁNOCNOCZESKIE GREMIUM REGIONALNE

Dolnośląsko-Saksońsko-Północnoczeskie Gremium Regionalne jest trójstronną platformą współpracy transgranicznej powstałą w 2006 roku w celu niwelowania istniejących przeszkód administracyjnych, komunikacyjnych, prawnych i finansowych pomiędzy partnerskimi regionami oraz wzmocnienia integracji zajmowanego przez nie obszaru po poszerzeniu Unii Europejskiej. Gremium uzgadnia strategiczne kierunki współpracy transgranicznej, pracując w podgrupach odpowiadających za następujące obszary działania: wspieranie gospodarki, środowisko, planowanie przestrzenne, turystyka i komunikacja. Gremium jest także strukturą uzupełniającą w naturalny sposób dwustronną współpracę Województwa Dolnośląskiego z przygranicznymi krajami czeskimi oraz Saksonią. Każdego roku przewodnictwo nad gremium sprawuje inny region członkowski.

19 stycznia odbyło się posiedzenie Dolnośląsko-Saksońsko-Północnoczeskiego Gremium Regionalnego we Wrocławiu. Posiedzeniem tym Województwo Dolnośląskie zakończyło przewodnictwo w Gremium i przekazało je na rok 2009 Krajowi Kralowohradeckiemu. W spotkaniu uczestniczyli Członkowie Zarządu Województwa Dolnośląskiego Zbigniew Szczygieł i Grzegorz Roman, a także Josef Tábořský - zastępca Hetmana Województwa Kralowohradeckiego i Vít Přikaský - zastępca Hetmana Województwa Libereckiego. Na styczniowym posiedzeniu została podsumowana współpraca podgrup roboczych w 2008 roku. Stwierdzono, że trójstronne działania przyczyniły się do poprawy komunikacji międzyregionalnej, dotyczącej między innymi wzajemnych konsultacji w sprawie planów zagospodarowania przestrzennego.

23 czerwca spotkały się podgrupy ds. ochrony środowiska i komunikacji, a 3 listopada obradowały w Kraju Kralowohradeckim podgrupy ds. turystyki, gospodarki i planowania przestrzennego. Spotkanie podsumowujące roczną współpracę gremium pod przewodnictwem Kraju Kralowohradeckiego odbędzie się na początku roku 2010. Na ostatnim spotkaniu Kraj Kralowohradecki zakończy swoje przewodnictwo i przekaże je na rok 2010 Krajowi Pardubickiemu.

ALZACJA (FRANCJA)

Współpraca dolnośląsko-alzacka obfitowała w roku 2009 w wydarzenia kulturalne organizowane wzajemnie w obu regionach oraz wymiany stażowe studentów i pedagogów szkół artystycznych.

Kluczowym wydarzeniem były tradycyjnie Dni Alzacji na Dolnym Śląsku, które odbyły się w dniach 3-5 czerwca. Jest to impreza cykliczna, organizowana od 1997 roku naprzemiennie w obu regionach. Podczas siódmej już edycji w 2009 roku Adrien Zeller, przewodniczący Regionalnej Rady Alzacji, został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach Dni Alzacji na Dolnym Śląsku odbyły się spotkania robocze w dziedzinach ochrony środowiska, kultury, sportu, gospodarki i współpracy w zakresie programów europejskich. W wydarzenie wpisały się również uroczystości związane z dziesiątą rocznicą nawiązania partnerstwa między gminami Kostomłoty i Sierentz. Dni Alzacji miały nietuzinkową oprawę muzyczną. W ramach podpisanego w 2007 roku trzyletniego porozumienia o współpracy w dziedzinie kultury alzacka orkiestra Antichi Strumenti z Mulhuse wykonała we wrocławskim Kościele św. Elżbiety symfonię dolnośląskiego kompozytora J.G. Janitscha. Aktualnie trwają prace nad wydaniem płyty CD z muzyką alzackiego

kompozytora F.X. Richtera w wykonaniu Dolnośląskiej Orkiestry Barokowej z Wrocławia i utworami J.G. Janitscha w wykonaniu zespołu Antichi Strumenti. Materiał na płytę został nagrany podczas koncertów, które odbyły podczas kolejnych edycji Dni - Dolnego Śląska w Alzacji w 2008 roku i Alzacji na Dolnym Śląsku w roku 2009.

W ramach dolnośląsko-alzackiej współpracy kulturalnej w dziedzinie muzyki dawnej odbywały się także inne koncerty. Od 21 do 23 lipca młodzieżowa orkiestra ze Strasburga występowała w Krzeszowie i Wojanowie na Dolnym Śląsku, 13 września zaś na festiwalu „Spotkania z Muzyką Dawną w Ribeauvillé” wystąpił dolnośląski zespół kameralny Ars Cantus. Koncert poświęcony został pamięci zmarłego dwa tygodnie wcześniej Adriena Zeller, wieloletniego przewodniczącego Rady Regionalnej Alzacji, wielkiego orędownika dolnośląsko-alzackiej współpracy i przyjaciela Dolnego Śląska.

W ciągu całego roku odbywały się liczne wymiany stażowe. W dniach 1 marca - 2 czerwca staż na Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu odbyła studentka Europejskiego Instytutu Sztuk Ceramicznych w Guebwiller (Alzacja), Julia Gerard, zaś od 10 sierpnia do 10 listopada student Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, Jakub Saganowicz, przebywał w Guebwiller. W dniach 22 marca - 4 kwietnia i 29 marca - 9 kwietnia miały miejsce wymiany wykładowców dolnośląskich i alzackich uczelni artystycznych. Z ramienia Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu w wymianie wzięła udział Bożena Sacharczuk, natomiast Europejski Instytut Sztuki Ceramicznej z Guebwiller w Alzacji reprezentowała Anne-Marie Schoen.

W obu regionach praktykowali także artyści wideo i dziennikarze. Od 11 lutego do 11 kwietnia na stażu w Alzacji przebywała dolnośląska artystka wideo, Maja Wolańska, zaś od 15 marca do 15 maja na Dolnym Śląsku odbywał staż Baba-Ali Younes, twórca wideo z Alzacji. W ramach pobytów stażowych w dniach 22-27 marca na Dolnym Śląsku złożyła także wizytę ekipa dziennikarzy z regionalnej stacji telewizyjnej Alsatic TV z Alzacji. Dziennikarze przygotowywali materiał o Dolnym Śląsku, który został wyemitowany w Alzacji. Od 12 do 15 września w Wyższej Szkole Sztuk Użytkowych w Strasburgu można było oglądać wystawę podsumowującą dolnośląsko-alzacką współpracę w zakresie sztuk audiowizualnych. Na wystawie zaprezentowane zostały prace będące rezultatem trzech lat międzyregionalnych wymian artystycznych i kuratorskich. Audiowizualne dzieła dolnośląskich i alzackich twórców mieszkańcy Dolnego Śląska mieli okazję zobaczyć w swoim regionie w ramach 13. Biennale Sztuki Mediów WRO, trwającego od 5 maja do 7 czerwca.

Wszystkie pobyty stażowe zostały zorganizowane na podstawie porozumienia o współpracy kulturalnej pomiędzy Dolnym Śląskiem i Alzacją (2007 - 2009) i sfinansowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego i Region Alzacji.

W ramach spotkań merytorycznych pracowników administracji w dniach 3-5 marca wizytę we Wrocławiu złożył Paul Michel, Dyrektor Wydziału Sportu w Regionie Alzacji. Wizyta miała na celu przedyskutowanie bieżących spraw związanych z realizowanym porozumieniem o współpracy w dziedzinie sportu 2007-2009, łączącym Alzację i Dolny Śląsk. Wśród wydarzeń sportowych znalazły się Mistrzostwa Europy w Siatkówce Kobiet, zorganizowane w dniach 25-27 września we Wrocławiu. Do udziału w imprezie zaproszeni zostali przedstawiciele Alzacji i w reprezentacji Francji zagrały trzy przedstawicielki tego regionu.

Alzacja brała także udział w pracach związanych z projektem „P4G-Partnerstwo na Dobre”, którego jest partnerem. W dniach 4-9 października miała miejsce wizyta studyjna dolnośląskich przedstawicieli w Alzacji, a reprezentanci Alzacji wzięli udział w spotkaniu grupy roboczej projektu oraz w konferencji regionów partnerskich Dolnego Śląska, które odbyły się 11 grudnia. Wydarzenia te są omówione szerzej w dziale „Partnership for Good”.

STYRIA (AUSTRIA)

Kontakty partnerskie z landem austriackim w roku 2009 prowadzone były pod hasłem pierwszej edycji Dni Styrii na Dolnym Śląsku. W dniach 9-10 marca wizytę we Wrocławiu złożyła Ewa Zöberer-Brandner z Wydziału do Spraw Europejskich i Międzynarodowych w Kraju Związkowym Styria oraz Angelika Vauti-Scheucher, kierownik Regionalnego Ośrodka Kultury Styrii (Kultur Steiermark Service Gesellschaft). Była to wizyta robocza, służąca omówieniu szczegółów finansowych, organizacyjnych i merytorycznych w związku z przygotowaniami do organizacji Dni Kultury Styryjskiej na Dolnym Śląsku. Podczas spotkań poruszona została także kwestia podjęcia współpracy w dziedzinie informatyki. Zaplanowano wizytę studyjną dolnośląskich informatyków w Styrii, mającą na celu zapoznanie się z programami obsługującymi elektroniczny obieg dokumentów w administracji.

Pierwsza edycja Dni Styrii na Dolnym Śląsku odbyła się w dniach 30 września - 2 października. Gospodarzami imprezy byli Marek Łapiński, Marszałek Województwa Dolnośląskiego oraz Erich Prattes, radny Styrii. W ramach wydarzenia miały miejsce liczne prezentacje kulturalne naszego partnerskiego regionu, które obejmowały wystawę fotografii artystów styryjskich, zatytułowaną „kontra.punkty”. Scena Fotografii Gazu w Retro/Sekcji”, prezentowaną w Domku Romańskim, dwa koncerty jazzowe austriackiego zespołu Ángela Tröndle & MOSAIK we wrocławskim Klubie Jazzowym Rura i w Opatkowej Chacie w Bolestawcu oraz dwa odczyty liryki styryjskiej w Instytucie Austriackim we Wrocławiu i w I Liceum Ogólnokształcącym w Bolestawcu. W czasie trwania prezentacji kulturalnych, na stoisku wystawianym podczas Ekojarmarku we Wrocławiu można było również skosztować produktów regionalnych ze Styrii. Imprezy spotkały się z bardzo dobrym odbiorem ze strony Dolnoślązaków.

W ramach projektu „P4G-Parterstwo na Dobre”, w którym uczestniczy Styria, w dniach 26-30 kwietnia odbyła się w tym landzie wizyta studyjna pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Informacje nt. tej wizyty można znaleźć w dziale poświęconym P4G.

OBWÓD LENINGRADZKI (ROSJA)

Obwód Leningradzki jest jednym z najbardziej aktywnych partnerów Dolnego Śląska mimo odległości dzielącej oba regiony. Współpraca prowadzona od 2003 roku opiera się głównie na działaniach edukacyjnych i kulturalnych, a od 2009 roku jest wspierana przez regionalne parlamenty na mocy nowo podpisanego oświadczenia o współpracy pomiędzy Sejmikiem Województwa Dolnośląskiego a Zgromadzeniem Uchwałodawczym Obwodu Leningradzkiego.

W roku 2009 tradycyjnie dominowały wydarzenia związane z edukacją i wymianami młodzieży. W organizacji przedsięwzięć brały udział: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej, Leningradzka Obwodowa Administracja Państwowa, Obwodowy Leningradzki Instytut Rozwoju Oświaty oraz Konsulaty Generalne: RP w Sankt Petersburgu oraz Federacji Rosyjskiej w Poznaniu.

Kluczowymi przedsięwzięciami we współpracy dolnośląsko-leningradzkiej były ciesząca się od lat ogromnym powodzeniem Szkoła Letnia Języka i Kultury Polskiej na Dolnym Śląsku, która odbyła się w dniach 30 czerwca - 10 lipca oraz zorganizowana po raz pierwszy Szkoła Letnia Języka i Kultury Rosyjskiej w Obwodzie Leningradzkim, trwająca od 20 lipca do 1 sierpnia. Uczestnikami obydwu szkół byli odpowiednio laureaci Konkursów: Wiedzy o Polsce i Dolnym Śląsku w szkołach średnich miast Obwodu Leningradzkiego, którego finał miał miejsce 24 maja oraz Wiedzy o Rosji dla szkół średnich Dolnego Śląska, który zakończył się 8 czerwca. Młodzież polska i rosyjska podczas pobytów w regionach partnerskich poznawała ich język, historię, kulturę, tradycje i walory turystyczno-krajoznawcze. Wydarzenia odbyły się pod patronatami Marszałka Województwa Dolnośląskiego Marka Łapińskiego i Gubernatora Obwodu Leningradzkiego Władimira Serdiukowa, przy wsparciu Konsula Generalnego RP w Sankt Petersburgu Jarosława Drozda i Konsula Generalnego Federacji Rosyjskiej Władimira Tkaczewa, a także Dolnośląskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej i Obwodowego Leningradzkiego Instytutu Rozwoju Oświaty.

Konkursy wiedzy o kraju i regionie partnera oraz obie szkoły letnie poprzedziło m.in. spotkanie Konsula Generalnego RP w Sankt Petersburgu Jarosława Drozda z Przewodniczącym Komitetu ds. Kształcenia Ogólnego i Zawodowego Administracji Obwodu Leningradzkiego prof. Siergiejem

Tarasowem, Przewodniczącym Komitetu ds. Kultury Władimirem Boguszem oraz Przewodniczącym Komitetu ds. Współpracy Międzynarodowej i Regionalnej Władimirem Kolesnikowem. Spotkanie miało miejsce 24 kwietnia i dotyczyło organizacji wspólnego dolnośląsko-leningradzkiego przedsięwzięcia - Konkursu Wiedzy o Polsce wśród młodzieży Obwodu Leningradzkiego i wyjazdu laureatów konkursu latem na Dolny Śląsk, a także innych przedsięwzięć planowanych w ramach współpracy międzyregionalnej prowadzonej na podstawie podpisanego porozumienia. Poprzez cykliczną organizację tego typu spotkań Konsulat wspiera aktywnie tę współpracę i udziela niezbędnej pomocy w jej realizacji.

W działania na rzecz polityki młodzieżowej angażują się także na mocy wieloletniej umowy o współpracy Fundacja Edukacji Narodowej we Wrocławiu oraz Regionalne Centrum Utalentowanych Uczniów „Intelpekt” z Sankt Petersburga. Z ich inicjatywy 7 kwietnia odbyła się w siedzibie fundacji wideokonferencja w ramach polsko-rosyjskiego projektu „Przyjaźń - reaktywacja. Młodzież na tropie kultury polskiej w Rosji i kultury rosyjskiej w Polsce”, objętego patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego i Konsula RP w St. Petersburgu. Od 7 do 11 maja na Dolnym Śląsku przebywała grupa z Obwodu Leningradzkiego, biorąca udział w projekcie.

Pracownicy instytucji edukacyjno-oświatowych obu regionów uczestniczyli w wielu wymianach stażowych. W dniach 19-26 kwietnia w Dolnośląskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej przebywali na praktykach pracownicy naukowcy Obwodowego Leningradzkiego Instytutu Rozwoju Edukacji, a od 8 do 12 czerwca przedstawiciele Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury i Sztuki gościli z wizytą roboczą w partnerskich instytucjach Obwodu Leningradzkiego. Podobną wizytę na Dolnym Śląsku, w partnerskim Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych we Wrocławiu, odbyli w dniach 4-10 listopada pracownicy Kolegium Języków Obcych z Gatcziny. Działania te odbywają się na podstawie podpisanego pomiędzy dolnośląskimi i leningradzkimi kolegami porozumienia w ramach funkcjonującej od 2003 roku umowy o współpracy pomiędzy Województwem Dolnośląskim i Obwodem Leningradzkim.

Instytucje edukacyjne brały udział także w konferencjach i seminariach organizowanych w obu regionach. W dniach 18-19 maja w Leningradzkim Obwodowym Instytucie Rozwoju Edukacji odbyła się międzynarodowa konferencja edukacyjna z udziałem Dolnośląskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej, natomiast pracownicy leningradzkiego instytutu uczestniczyli w seminarium nt. dziedzictwa kulturowego i wychowania w regionie, które zorganizowało w dniach 20-27 września we Wrocławiu DCDNiP. W dniach 26-30 października partnerzy z Obwodu Leningradzkiego wzięli także udział w 4. edycji Międzynarodowej Konferencji Wspierania Uzdolnień w Zamku Kliczków, a od 15 do 22 listopada trwało seminarium polsko-rosyjskie nt. dziedzictwa kulturowego regionów i edukacji szkolnej, zorganizowane przez DODN i UMWD dla polskich i rosyjskich pracowników naukowych i konsultantów.

Wśród wydarzeń realizowanych we współpracy dolnośląsko-leningradzkiej znalazła się również wizyta Obwodowego Teatru Dramatycznego „Komedianci” z Sankt Petersburga na Dolnym Śląsku. W Teatrze Polskim we Wrocławiu oraz w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu został wystawiony spektakl „Do Paryża” wg opowiadań Czechowa. Leningradzcy artyści przebywali w naszym regionie od 17 do 22 kwietnia.

Bardzo istotne znaczenie w obustronnych kontaktach miały wizyty oficjalne, nadające impulsy istniejącej współpracy oraz wyznaczające nowe jej kierunki. Od 30 lipca do 2 sierpnia w Obwodzie Leningradzkim, na zaproszenie jego gubernatora, przebywała delegacja Województwa Dolnośląskiego pod przewodnictwem marszałka Marka Łapińskiego. Przedstawiciele Dolnego Śląska wzięli udział w corocznym spotkaniu szefów regionów partnerskich Obwodu Leningradzkiego, poświęconemu tym razem tematyce młodzieży. Przy tej okazji Województwo Dolnośląskie zostało jedną ze stron deklaracji o współpracy na rzecz polityki młodzieżowej, którą podpisali szefowie zagranicznych regionów. Podczas wizyty marszałek uczestniczył także w uroczystościach związanych z 82. rocznicą utworzenia Obwodu, a dolnośląscy przedsiębiorcy nawiązali kontakty z Petersburską Izbą Handlowo-Przemysłową oraz Izbą Handlową Obwodu Leningradzkiego. Z tą ostatnią Zachodnią Izba Gospodarcza podpisała umowę o współpracy. Podczas misji odbyła się także prezentacja gospodarcza naszego regionu oraz „okrągły stół” przedsiębiorców.

W kolejnej delegacji do Obwodu Leningradzkiego wzięli udział radni Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. W dniach 5-9 grudnia, na zaproszenie Zgromadzenia Uchwałodawczego Obwodu

Leningradzkiego, przedstawiciele Sejmiku z przewodniczącym Jerzym Pokojem na czele udali się z wizytą do Petersburga w celu podpisania oświadczenia o współpracy pomiędzy organami uchwałodawczymi obu regionów. W leningradzkim Zgromadzeniu radni zapoznali się z zadaniami, strukturą organizacyjną i zasadami funkcjonowania, a także ze specyfiką regionu pod kątem gospodarki, kultury, oświaty, polityki młodzieżowej. Przedstawili również informacje na temat charakteru prac Sejmiku oraz zaprezentowali Dolny Śląsk. Strona leningradzka była szczególnie zainteresowana dolnośląskimi rozwiązaniami w zakresie turystyki agroturystycznej. Wizytę w regionalnym parlamencie zwieńczyło podpisanie „Wspólnego oświadczenia o współpracy pomiędzy Sejmikiem Województwa Dolnośląskiego a Zgromadzeniem Ustawodawczym Obwodu Leningradzkiego”, w którym obydwie strony wyraziły gotowość wspólnych działań w dziedzinach: rozwoju regionalnego i gospodarki, innowacji, edukacji, dziedzictwa kulturowego oraz turystyki. Poza kluczowym punktem wizyty dolnośląska delegacja odbyła kilka ważnych spotkań i rozmów. W Konsulacie Generalnym RP w Petersburgu dyskutowano o przedsięwzięciach realizowanych w ramach dolnośląsko-leningradzkiej współpracy regionalnej, w którą konsulat angażuje się od wielu lat. Przedstawiciele Sejmiku spotkali się także z władzami oraz radnymi rejonu Gaczin. Poza wymianą informacji i wiedzy na temat sytuacji w obu regionach, rozmowy dotyczyły możliwości podjęcia współpracy gospodarczej. Rozpatrywano m.in. możliwość stworzenia polsko-rosyjskiej giełdy hurtu rolno-spożywczego oraz stron internetowych, na których funkcjonowałaby wymiana informacji nt. działań gospodarczych i inwestycyjnych na Dolnym Śląsku i w Obwodzie Leningradzkim. Podczas pobytu w rejonie gacziniejskim rozmawiano także o przygotowaniach do podjęcia współpracy pomiędzy dolnośląskimi powiatami i rejonami leningradzkimi. Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Jerzy Pokój przekazał w tej sprawie stosowne pismo od Przewodniczącego Konwentu Starostów Województwa Dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego do Przewodniczącego Rady Podmiotów Muncypalnych Obwodu Leningradzkiego Aleksandra Chudilajna. Wizyta w Rosji zainicjowała formalną współpracę Sejmiku Województwa Dolnośląskiego i Zgromadzenia Uchwałodawczego Obwodu Leningradzkiego oraz kontakty pomiędzy radnymi i komisjami obu organów. Przewodniczący Jerzy Pokój zaprosił Przewodniczącego Zgromadzenia Iwana Chabarowa do złożenia rewizyty na Dolnym Śląsku na przełomie maja i czerwca 2010 roku.

UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W PRZEDSIĘWZIĘCIACH POLSKO-ROSYJSKICH

W dniach 18-19 września delegacja przedstawicieli Województwa Dolnośląskiego pod przewodnictwem Marszałka Marka Łapińskiego wzięła udział w Forum Regionów Polski i Rosji w Moskwie pod hasłem „Perspektywy współpracy rosyjsko-polskiej; aspekt międzyregionalny”. Udział przedstawicieli polskich regionów w Forum zorganizowało Biuro Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Kancelarii Senatu. Inicjatorami forum byli Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Bogdan Borusewicz i Przewodniczący Rady Federacji Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej Siergiej Mironow. W obradach odbywających się w Radzie Federacji uczestniczyli polscy senatorzy, Minister Rozwoju Regionalnego Elżbieta Bieńkowska, Podsekretarz Stanu w MSWiA Piotr Stachańczyk, Podsekretarz Stanu w MSZ Andrzej Kremer oraz marszałkowie polskich województw, a ze strony rosyjskiej- przedstawiciele Zgromadzenia Federalnego, ministerstw, władz regionalnych, wyższych uczelni i instytutów naukowo-badawczych. Wśród obradujących znaleźli się także reprezentanci Obwodu Leningradzkiego, z którym Województwo Dolnośląskie od 2003 roku prowadzi współpracę. Oprócz prezentacji nt. polityki regionalnej przedstawianych przez polskich ministrów i marszałków oraz ich rosyjskich odpowiedników, w programie forum znalazł się czas na dyskusję w ramach trzech okrągłych stołów. Wszyscy zgodnie podkreślali konieczność rozwijania i umacniania współpracy międzyregionalnej, a także zwracali uwagę na jej ogromny, wciąż jeszcze niedostatecznie wykorzystywany potencjał. 19 września Ambasada RP w Moskwie zorganizowała konsultacje dla polskich regionów na temat możliwości współpracy. Województwo Dolnośląskie było zachęcane do zrealizowania misji gospodarczej, połączonej z udziałem w targach bądź w wystawie branżowej. Pracownicy Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji ambasady zadeklarowali wszelką pomoc przy organizacji tego przedsięwzięcia.

OBWODY UKRAIŃSKIE: KIROWOGRAZDKI, DNIETROPIETROWSKI I DONIECKI

Współpraca Województwa Dolnośląskiego z obwodami ukraińskimi w ostatnich latach nabiera nowego wymiaru. Wpływ na nową jakość dolnośląsko-ukraińskich relacji mają dążenia Unii Europejskiej do wypracowania strategii wschodniej polityki sąsiedztwa, a także uruchomiona w tym celu 9 maja polsko-szwedzka inicjatywa Partnerstwa Wschodniego UE, zakładająca pogłębienie związków krajów wschodnioeuropejskich z Unią Europejską. Polska, jako współautor tej idei i państwo członkowskie UE graniczące z Ukrainą, stoi przed wyzwaniem realizacji części założeń Europejskiej Polityki Sąsiedztwa.

Dlatego też Województwo Dolnośląskie stara się włączać ukraińskie regiony partnerskie w inicjatywy wielostronne o wymiarze europejskim. Przykładem takiego przedsięwzięcia jest 3. Polsko-Niemiecko-Ukraiński Kongres Samorządów Lokalnych pod hasłem „Blżej siebie - bliżej Europy”, który odbył się w dniach 26-28 października w Karpaczu. Z inicjatywy Dyrektora Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi UMWD po raz pierwszy do udziału w kongresie zostali zaproszeni partnerzy z Ukrainy; do tej pory wydarzenie miało charakter polsko-niemiecki. Organizatorami wydarzenia były: Centrum Samorządu Lokalnego Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Jeleniej Górze, Fundacja Konrada Adenauera, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. W kongresie wzięli udział przedstawiciele polskich, niemieckich i ukraińskich parlamentów i rządów oraz reprezentanci regionów, gmin, fundacji, stowarzyszeń, euroregionów oraz innych jednostek i organizacji zaangażowanych w temat spotkania. Rozmowy prowadzone były w kilku panelach tematycznych: Partnerstwo Wschodnie, regiony przygraniczne wobec programów współpracy po 2013 roku, Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej w Polsce, polsko-niemiecka współpraca w zakresie infrastruktury i rozwoju turystyki, dobre praktyki współpracy polsko-ukraińskiej, transgraniczny i turystyczny aspekt rzeki Odry, a także polsko-niemieckie relacje i współpraca z punktu widzenia parlamentów narodowych obu krajów i Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego, która wygłosiła wykład inauguracyjny, prof. Jerzy Regulski, inicjator reformy samorządowej w Polsce i przewodniczący Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Miron Sycz, poseł RP i wiceprzewodniczący Parlamentarnej Grupy Polsko-Ukraińskiej, Marek Krzakała, poseł RP i wiceprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej, reprezentanci Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Ze strony partnerów zagranicznych w kongresie udział wzięli m.in. prof. dr Georg Milbradt, były premier Saksonii, Ludmiła Dawidenko, zastępca przewodniczącego Donieckiej Administracji Obwodowej i Wiktor Serpokryłow, zastępca przewodniczącego Kirowogradzkiej Administracji Obwodowej, a także dyplomaci: Bernhard Brasack, Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu, Jelena V. Hoffmann, Konsul Honorowa Ukrainy w Lipsku, Reiner Münzel z Ambasady Niemiec w Warszawie oraz przedstawiciele władz Iwano-Frankiwska i Starokonstantynowa. Samorząd Województwa Dolnośląskiego reprezentowali: wicemarszałek Stanisław Longawa, członek zarządu Grzegorz Roman, Ilona Antoniszyn, zastępca dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego i Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Teresa Lis-Pieńkowska, dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi UMWD.

Wśród spotkań z przedstawicielami Obwodu Kirowogradzkiego miała miejsce m.in. wizyta farmerów z tego obwodu, zainteresowanych rozwojem dolnośląskiej agroturystyki. 23 listopada goście z Ukrainy rozmawiali z Wicemarszałkiem Województwa Dolnośląskiego Stanisławem Longawą.

W ramach przekazywania ukraińskim partnerom doświadczeń związanych z rozwojem polskich struktur po reformie samorządowej oraz po wejściu do UE, w dniach 19-30 października w Wydziale Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi staż odbyła Anna Bardakowa, Kierownik Wydziału Współpracy Zagranicznej Donieckiej Administracji Państwowej. Stażystka miała okazję uczestniczyć w konferencji poświęconej polityce regionalnej pod kątem rozwoju obszarów wiejskich w Europie z udziałem zagranicznych partnerów Dolnego Śląska.

Obwód Kirowogradzki jest jednym z partnerów projektu P4G-Partnership for Good”. W dniach 11-16 października dolnośląska delegacja odbyła w tym regionie wizytę studyjną w ramach projektu. Więcej szczegółów na temat tego przedsięwzięcia można znaleźć w dziale poświęconym P4G.

Wśród kontaktów dolnośląsko-ukraińskich znalazła się także wizyta przedstawicieli Obwodu Iwanofrankowskiego we Wrocławiu, która miała miejsce 21 lipca.

EMILIA ROMANIA (WŁOCHY)

Współpraca Dolnego Śląska i Emilii Romanii w 2009 roku koncentrowała się na wymianie doświadczeń w zakresie organizacji masowych imprez sportowych przed EURO 2012, działaniach w ramach dolnośląskiego projektu Partnership for Good (P4G), którego jednym z partnerów jest włoski region, a także na przedsięwzięciach dotyczących rozwoju europejskiej polityki młodzieżowej.

W dniach 23-27 kwietnia dolnośląscy przedstawiciele Komitetu ds. przygotowań EURO 2012 złożyli wizytę w Bolonii i Parmie, miastach Emilii Romanii. Celem delegacji było zapoznanie się z doświadczeniami w zakresie zabezpieczania dużych imprez sportowych. W programie wizyty znalazły się spotkania z policją miejską, stowarzyszeniem sportu we Włoszech, władzami Klubu Piłkarskiego FC Parma oraz pokaz zabezpieczenia stadionu przygotowany przez grupę operacyjną ds. bezpieczeństwa. W delegacji uczestniczyli: Dariusz Kowalczyk - dyrektor Departamentu Spraw Społecznych, Pełnomocnik Marszałka ds. Euro 2012, Robert Korzeniowski - kierownik Centrum Zarządzania Kryzysowego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim oraz Marek Janusz - kierownik Centrum Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Miasta Wrocławia.

W ramach wspólnych działań w dziedzinie polityki młodzieżowej od 24 do 29 listopada przedstawiciele Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz uczniowie wrocławskiego LO nr 17 im. Agnieszki Osieckiej uczestniczyli w piątej edycji Europejskiego Spotkania Młodzieży w Bolonii. Wzięło w nim udział 250 uczniów i 51 nauczycieli z 27 krajów UE oraz z Norwegii i Turcji. W ramach tego wydarzenia zorganizowano spotkania, których celem było m.in. naniesienie poprawek do treści porozumienia 10 regionów na rzecz polityki młodzieżowej (porozumienie zostało podpisane w marcu 2007 r. w Brukseli przez Andrzeja Łosia, ówczesnego Marszałka Województwa Dolnośląskiego). Ustalono także skład międzynarodowej grupy do prowadzenia strony internetowej porozumienia oraz omawiano możliwość tworzenia wspólnych projektów. Uczestnicy spotkań zapoznali się również z Europejskim Katalogiem Mobilności w zakresie polityki młodzieżowej, który powstał z inicjatywy regionu Emilia Romagna. Reprezentanci naszego regionu przedstawili dolnośląskie projekty: Gmina przyjazna młodzieży, Młodzi Menadżerowie Kultury, Forum Radni-Młodzież. Zaprezentowali także działania Regionalnej Sieci Młodzieży AER. Uczniowie z Dolnego Śląska z kolei uczestniczyli w warsztatach tematycznych i wysłuchali wykładu na temat komunizmu w Rosji, wygłoszonego przez Moni Oravio- aktora i pisarza żydowskiego pochodzenia. Tegoroczne Europejskie Spotkanie Młodzieży poświęcone było 20. rocznicy zburzenia muru berlińskiego. Z tej okazji zorganizowano m.in. wystawę „Historia za żelazną kurtyną” oraz przygotowano spektakl i prelekcję na temat wydarzeń sprzed 20 lat. Samorząd Województwa Dolnośląskiego reprezentowali podczas tego wydarzenia asystent wicemarszałka Szymon Nowiński i Mariusz Urbańczyk z Wydziału Kultury UMWD.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach projektu P4G z udziałem m.in. Emilii Romanii omówione są poniżej, w dziale poświęconym projektowi.

WEST MIDLANDS (WIELKA BRYTANIA)

Region West Midlands jest jednym z partnerów dolnośląskiego projektu Partnership for Good, zakładającego poprawę jakości współpracy międzyregionalnej poprzez wymianę doświadczeń i szkolenia pracowników samorządowych. To właśnie w ramach tego projektu prowadzone były wspólne działania z angielskim partnerem w roku 2009. W dniach 8-14 marca przedstawiciele Województwa Dolnośląskiego odbyli wizytę studyjną w regionie West Midlands. Jej celem było zaznajomienie się pracowników UMWD ze strukturą administracyjną, ekonomiczną i społeczną w regionie West Midlands, a także wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju gospodarczego, współpracy międzyregionalnej oraz polityki zarządzania obszarami wiejskimi. Uczestnicy wizyty

zapoznali się z finansowymi instrumentami regionu, bogatym doświadczeniem w implementacji programów europejskich na poziomie regionalnym i tworzeniu projektów współfinansowanych przez fundusze UE, m.in. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Mieli także okazję odwiedzić nowoczesne, kompleksowe centrum zdrowia w Birmingham, Uniwersytet Coventry i jego park technologiczny czy muzeum nauki Thinktank.

ŚRODKOWA JUTLANDIA (DANIA)

Środkowa Jutlandia w dolnośląsko-duńskich kontaktach jest następcą regionu Ringkjøbing, wieloletniego regionu partnerskiego Dolnego Śląska. Od 2007 roku, w związku z wprowadzeniem duńskiej reformy administracyjnej, zamiast czternastu województw utworzono pięć regionów. Ringkjøbing przestał istnieć, stając się częścią nowego regionu Środkowej Jutlandii. Porozumienie o współpracy z tym partnerem podpisano 20 listopada 2008 roku.

W roku 2009 odbyły się trzy wzajemne wizyty przedstawicieli obu regionów - dwie w Środkowej Jutlandii i jedna na Dolnym Śląsku. W dniach 14-16 czerwca odbyła się pierwsza od podpisania nowego porozumienia wizyta władz Dolnego Śląska oraz radnych w Środkowej Jutlandii pod przewodnictwem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Przedstawiciele Dolnego Śląska spotkali się z Bentem Hansenem, Przewodniczącym Rady Regionalnej Środkowej Jutlandii oraz odwiedzili instytuty naukowe (Instytut Aleksandra w Aarhus, VIA University College w Aarhus, Instytut Biznesu i Technologii w Herning i Centrum Badań i Innowacji w Dziedzinie Wodoru w Herning). Spotkali się również z przedstawicielami Organizacji Turystycznej Regionu Środkowej Jutlandii oraz administracji regionalnej. Podczas wizyty omawiano możliwości współpracy dwustronnej w kwestiach dotyczących m.in. rozwoju regionalnego, rozwoju obszarów wiejskich, turystyki, przedsięwzięć naukowych i innowacyjnych. Duże zainteresowanie dolnośląskiej delegacji wzbudził tzw. model mentorski w kształceniu wyższym, polegający na łączeniu wiedzy teoretycznej z praktyczną oraz ścisłej współpracy uczelni i studentów z przedsiębiorcami. Duńczycy zaprezentowali także praktyczne wykorzystanie wodoru (testowane są samochody osobowe oraz autobusy na wodór), mówili także o możliwościach jego magazynowania i wykorzystania go na szeroką skalę dla potrzeb regionu.

Duńska rewizyta miała miejsce kilka miesięcy później. W dniach 2-4 września Dolny Śląsk odwiedził Stefan Knudsen, reprezentant Środkowej Jutlandii. W ramach wizyty odwiedził Dolnośląską Organizację Turystyczną, Dolnośląską Agencję Współpracy Gospodarczej, Wrocławski Park Technologiczny oraz Dolnośląski Park Innowacji i Nauki. Duńczyk rozmawiał także z prof. Janem Rymarczykiem, radnym Sejmiku Województwa Dolnośląskiego oraz wykładowcą Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. 2 września odbyło się uroczyste spotkanie z dolnośląskimi przedstawicielami władz regionalnych, a także korpusu dyplomatycznego, w którym uczestniczyli: Stanisław Longawa - Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, Maria Keller - Konsul Honorowy Danii we Wrocławiu, Teresa Lis-Pieńkowska - dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi, Bogusław Wijatyk - dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Paweł Czystoń - dyrektor Wydziału Rozwoju Obszarów Wiejskich, Agnieszka Goranin z Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi UMWD. Rozmawiano głównie o współpracy międzyregionalnej w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Celem wizyty było sprecyzowanie wspólnych działań, które będą realizowane w ramach porozumienia o współpracy pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Środkową Jutlandią. Omówiono także przedsięwzięcia planowane w 2010 roku.

Kilka dni później przedstawiciele Dolnego Śląska ponownie pojechali do duńskiego regionu. Od 7 do 11 września w Środkowej Jutlandii przebywała delegacja z Województwa Dolnośląskiego w składzie: Elżbieta Zakrzewska - radna Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Tadeusz Krasoń - prezes Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych, przedstawiciele Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych: Stanisław Schubert (prezes) i Marek Dębski oraz Jolanta Łopyta z dolnośląskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego. Celem wizyty było nawiązanie kontaktów oraz poznanie rozwiązań stosowanych w Danii w zakresie spraw społecznych i pomocy osobom niepełnosprawnym. Dolnośląska delegacja odwiedziła centra rehabilitacji, domy dziennego pobytu, centra aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz fundację wspierającą zatrudnienie takich osób. Organizatorami wizyty były Departament Spraw Społecznych administracji regionalnej w Środkowej

Jutlandii z dyrektorem Kajem Vestergaardem Nielsenem na czele oraz Wydział Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

VÄSTMANLAND (SZWECJA)

Västmanland to region aktywnie zaangażowany w projekty związane z innowacyjnością, głównie w zakresie nowych technologii energetycznych. Województwo Dolnośląskie zostało w 2009 roku zaproszone do udziału w nowym projekcie REMOWE (Regional Mobilizing of Sustainable Waste-to-Energy Production), którego partnerem wiodącym jest Uniwersytet Malardalen z Västerås w regionie Västmanland, a pozostali partnerzy pochodzą z Finlandii, Litwy, Niemiec i Estonii. Projekt będzie realizowany od stycznia 2010 do stycznia 2013 roku w ramach Programu Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 i skupi się głównie na tematyce pozyskiwania bioenergii z odpadów oraz akcjach promujących zastosowanie wydajnych energetycznie technologii w Regionie Morza Bałtyckiego.

* * *

W dniach 14-19 marca odbyły się Dni Kultury Szwedzkiej na Dolnym Śląsku, wpisujące się w 15-lecie członkostwa Szwecji w Unii Europejskiej. Samorząd Województwa Dolnośląskiego wsparł to wydarzenie, zapewniając transport 70-osobowej delegacji z tego kraju. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele województwa, od wielu lat związani z organizacją Dni Szwecji w naszym regionie.

STAN PARANA (BRAZYLIA)

Kontakty ze brazylijską Paraną prowadzone są od roku 2006 i skupiają się głównie na wspieraniu działań tamtejszej Polonii, które mają na celu przybliżenie jej przedstawicielom kraju i regionu przodków.

W dniach 13-15 lipca na Dolnym Śląsku złożyła wizytę 25-osobowa grupa przedstawicieli Stanu Parana na Dolnym Śląsku. Wśród gości znaleźli się przedstawiciele biznesu, rolnicy, przemysłowcy i studenci. Organizatorem spotkania ze strony brazylijskiej był Leonardo Tyszka, Przewodniczący Związku Kultury Polsko-Brazylijskiej w Kurytybie. Grupa przebywała w Polsce na zaproszenie Krajowego Związku Sołtysów z siedzibą w Koninie. Dla większości była to pierwsza wizyta w kraju i regionie przodków. Pobyt Polonii brazylijskiej współfinansowały Krajowy Związek Sołtysów, samorządy oraz przedstawiciele środowisk gospodarczych. Podczas spotkania z Polonią Samorząd Województwa Dolnośląskiego reprezentowali Julian Golak, radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Teresa Lis-Pieńkowska, dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi oraz Janusz Misiewicz, dyrektor Wydziału Organizacyjno-Prawnego. Wizyta ta była trzecią od podpisania w 2006 r. listu intencyjnego między Dolnym Śląskiem i Stanem Parana.

DOM FELICIANO (BRAZYLIA)

W roku 2009, poza brazylijską Polonią ze Stanu Parana, na Dolnym Śląsku gościli także przedstawiciele miasta Dom Feliciano w Brazylii. Wizyta miała miejsce w dniach 21-25 października i uczestniczyli w niej: Burmistrz Dom Feliciano Clênio Boeira da Silva, Przewodniczący Rady Miasta Ivo Antonio de Oliveira oraz Radny Rady Miasta Marcio Rosiak, autor publikacji na temat polskich korzeni mieszkańców Dom Feliciano, który niejednokrotnie odwiedzał już Wrocław i Dolny Śląsk. Głównym celem pobytu reprezentantów Polonii brazylijskiej był udział w konferencji „Perspektywy rozwoju obszarów wiejskich - doświadczenia regionów” z udziałem regionów partnerskich Dolnego Śląska. Reprezentanci Dom Feliciano mieli również okazję odwiedzić dolnośląskie powiaty i gminy. W ramach konferencji wzięli udział w podróży studyjnej po Dolnym Śląsku. 22 października goście z Brazylii złożyli wizytę w Wołowie, gdzie burmistrzowie Witold Krochmal i Clênio Boeira da Silva podpisali deklarację intencji nawiązania przyjaźielskich relacji pomiędzy społecznościami lokalnymi obu miast, a także wsparcia dla Polaków i osób polskiego pochodzenia zamieszkujących obszary Dom Feliciano. W ramach wizyty delegacja spotkała się także z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego Markiem Łapińskim, Wicemarszałkiem Województwa Dolnośląskiego Stanisławem Longawą, a także z radnymi Sejmiku Województwa Dolnośląskiego: Alicją Sokołowską i Jackiem Pilawą.

PRZEDSIĘWZIĘCIA Z UDZIAŁEM REGIONÓW PARTNERSKICH DOLNEGO ŚLĄSKA

W roku 2009 odbyły się we Wrocławiu dwa wydarzenia z licznym udziałem regionów partnerskich Województwa Dolnośląskiego. Pierwszym z nich była konferencja „Perspektywy rozwoju obszarów wiejskich - doświadczenia regionów”, która miała miejsce w dniach 23-24 października. Gościem specjalnym konferencji była Zofia Krzyżanowska, Radca Generalny w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która podsumowała pięcioletnie członkostwo Polski w UE pod kątem obszarów wiejskich. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele samorządu wojewódzkiego z wicemarszałkiem Stanisławem Longawą na czele, reprezentanci gmin i powiatów Dolnego Śląska, polscy eksperci, a także goście z zagranicznych regionów partnerskich: Krajów Pardubickiego i Kralowohradeckiego (Republika Czeska), Saksonii, (Niemcy), Styrii (Austria), West Midlands (Wielka Brytania), Västmanland (Szwecja), Środkowej Jutlandii (Dania), Emilii Romanii (Włochy) i Obwodu Donieckiego (Ukraina). Obserwatorami konferencji byli także przedstawiciele miasta Dom Feliciano w Brazylii. Zagraniczni partnerzy podzielili się doświadczeniami i najlepszymi praktykami w realizacji programu LEADER oraz przedstawili strategie rozwoju obszarów wiejskich. W ramach konferencji zorganizowano także wizytę studyjną na Dolnym Śląsku, podczas której zaprezentowano projekty zrealizowane w ramach programów LEADER oraz Odnowa Wsi.

Zagraniczną współpracę międzyregionalną Województwa Dolnośląskiego podsumowało świąteczne spotkanie regionów partnerskich, które odbyło się 11 grudnia. Dolny Śląsk odwiedzili reprezentanci 14 z 20 zagranicznych regionów partnerskich. Wśród gości znaleźli się przedstawiciele francuskiej Alzacji, włoskiej Emilii Romanii, Kraju Basków, austriackiej Styrii, a także landów niemieckich: Dolnej Saksonii, Berlina i Brandenburgii, czeskich Krajów: Libereckiego, Pardubickiego, Kralowohradeckiego i Ołomunieckiego, Obwodów: Leningradzkiego (Rosja) i Dniepropietrowskiego (Ukraina) oraz regionów skandynawskich: Środkowej Jutlandii (Dania), Västmanlandu (Szwecja) i Środkowej Ostrobotni (Finlandia). Gośćmi specjalnymi konferencji byli konsulowie Niemiec, Rosji, Danii, Francji, Austrii oraz Królestwa Niderlandów, a Województwo Dolnośląskie reprezentowali radni Sejmiku: Ewa Rzewuska, Dorota Czudowska, Alicja Sokołowska, Ali Jean Eric Alira, Jacek Pilawa i Paweł Wróblewski, Sekretarz Województwa Dariusz Kowalczyk, a także przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego. Podczas spotkania przedstawione zostały przedsięwzięcia zrealizowane w ciągu dwóch ostatnich lat współpracy zagranicznej województwa oraz odbył się panel dyskusyjny na temat przyszłych wspólnych projektów. Konferencję zwieńczyła uroczysta „Wigilia Partnerów” ze wspólnym międzynarodowym kolędowaniem, podczas której goście mieli okazję skosztować tradycyjnych świątecznych potraw. Organizatorem wydarzenia był Wydział Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

II. DOLNY ŚLĄSK W WIELOSTRONNYCH PROJEKTACH, ORGANIZACJACH, SIECIACH I INICJATYWACH REGIONÓW EUROPEJSKICH

PARTNERSHIP FOR GOOD

P4G-Partnership for Good (Partnerstwo na Dobre) jest wielostronnym projektem Dolnego Śląska realizowanym przy wsparciu środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego, w którym obok polskiego województwa uczestniczy jego sześć zagranicznych regionów partnerskich: Alzacja, Emilia Romagna, Kraj Basków, Styria, West Midlands oraz Obwód Kirowogradzki. Projekt realizowany jest od 2008 roku, a jego zakończenie planuje się w roku 2011. Celem P4G jest zwiększenie efektywności zarządzania polityką regionalną i promowanie rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz poprawa komunikacji i jakości współpracy międzynarodowej.

Przedsięwzięcia zrealizowane w ramach projektu w 2009 roku to dwa seminaria, spotkanie grupy roboczej projektu oraz cztery wizyty studyjne. Przedstawiciele Samorządu Województwa Dolnośląskiego odwiedzili regiony West Midlands, Styrii, Alzacji i Obwodu Kirowogradzkiego.

W dniach 8-14 marca odbyła się wizyta w regionie West Midlands, zorganizowana przez agencję rozwoju regionalnego Advantage West Midlands. Jej uczestnicy zapoznali się ze strukturą administracyjną, ekonomiczną i społeczną tego regionu, z finansowymi instrumentami, bogatym doświadczeniem w implementacji programów europejskich na poziomie regionalnym i tworzeniu projektów współfinansowanych przez fundusze UE, m.in. w ramach Europejskiego Funduszu

Spółecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Poznali także praktyki regionu West Midlands w zakresie rozwoju gospodarczego, współpracy międzyregionalnej oraz polityki zarządzania obszarami wiejskimi i przemysłowymi.

W Styrii pracownicy Urzędu Marszałkowskiego gościli w dniach 26-30 kwietnia. Poznawali tam dobre praktyki w zakresie regionalnej polityki rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa, a także sposoby efektywnej promocji produktów regionalnych. Organizatorem wizyty, ze strony austriackiej, był Krajowy Rząd Styrii i jego Wydział ds. Współpracy z Europą i Zagranicą (Amt der Steiermärkischen Landesregierung Fachabteilung Europa und Außenbeziehungen). Uczestnicy wizyty mieli możliwość zapoznania się z zasadami funkcjonowania Izby Rolniczej Styrii, jej strukturą oraz realizowanymi działaniami. Zaprezentowany został również Instytut Edukacji Wiejskiej (LFI), który kształci głównie osoby dorosłe i prowadzi dla nich szkolenia. Gospodarze przedstawili ponadto przykłady rodzinnych gospodarstw zajmujących się hodowlą zwierząt, uprawą i przetwórstwem produktów regionalnych (winogrona, dynie) oraz agroturystyką.

W dniach 4-9 października przedstawiciele Samorządu Województwa Dolnośląskiego złożyli wizytę studyjną w Alzacji. Celem wyjazdu było zaznajomienie się ze strukturą administracyjną regionu oraz wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju gospodarczego, innowacji, badań, środowiska i programów unijnych. Możliwość zapoznania się z projektami realizowanymi w ramach programów UE była szczególnie istotna ze względu na fakt, że Alzacja jest jedynym regionem francuskim, który samodzielnie zarządza funduszami europejskimi na lata 2007-2013. Podczas wizyty rozszerzono kontakty z Regionalną Radą Alzacji oraz Izłą Przemysłowo - Handlową w Colmar, ponadto zapoznano się z celami, strukturą oraz sposobami funkcjonowania następujących podmiotów regionalnych: Inkubator Przedsiębiorczości, Klaster "Energivie, Regionalna Agencja na Rzecz Innowacji (ARI), Regionalne Centrum Transferu Technologii i Park Innowacji w Illkirch.

Ostatnia wizyta studyjna w roku 2009 miała miejsce w Obwodzie Kirowogradzkim, w dniach 11-16 października. Delegacji przedstawicieli samorządu przewodniczyli Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński oraz Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego Stanisław Longawa. W ramach wizyty odbyły się spotkania z Przewodniczącym kirowogradzkiej Administracji Obwodowej Wołodymirem Mowczanem oraz z Przewodniczącym Rady Obwodowej Mikołajem Suchomłynem. Delegacja odwiedziła gospodarstwa farmerskie, agroturystyczne i przedsiębiorstwa rolne w rejonie oleksandrowskim i nowoukraińskim, kirowogradzką izbę przemysłowo-handlową, a także zapoznała się z dorobkiem kulturalnym oraz edukacyjnym obwodu. Przedstawiciele samorządu województwa spotkali się także z władzami Narodowego Uniwersytetu Technicznego, w którym miała następnie miejsce dyskusja ze studentami na temat Unii Europejskiej. Podczas wizyty odbyło się również spotkanie w rzymskokatolickiej parafii pw. Św. Ducha w Kirowogradzie, gdzie Dolnoślązacy rozmawiali z przedstawicielami Stowarzyszenia Polaków „Polonia” im. Karola Szymanowskiego.

Seminaria zrealizowane w ramach projektu P4G miały miejsce we Wrocławiu odpowiednio w dniach 21 kwietnia i 23 października. Pierwsze z nich miało charakter informacyjny i poświęcone było możliwościom współpracy z angielskim regionem West Midlands oraz finansowaniu wspólnych projektów z programu INTERREG IVC. Kolejne seminarium, zatytułowane „Styria - zielone serce Austrii. Region sadów, winnic i produktów regionalnych”, podsumowało efekty wizyty studyjnej w austriackim landzie. Seminarium zostało zorganizowane jako wydarzenie towarzyszące konferencji „Perspektywy rozwoju obszarów wiejskich - doświadczenia regionów”, w której wzięli liczny udział zagraniczni partnerzy Województwa Dolnośląskiego.

Podczas spotkania grupy roboczej projektu Partnership for Good, zorganizowanego 11 grudnia przy okazji świątecznego spotkania regionów partnerskich Dolnego Śląska, podsumowano dotychczasowe wyniki wdrażania projektu od maja 2008 r. do grudnia 2009 r. oraz omówiono plan działań w roku 2010.

ZGROMADZENIE REGIONÓW EUROPY (ARE)

Zgromadzenie Regionów Europy (ARE) istnieje od 1985 roku i jest forum politycznym oraz reprezentatywną organizacją regionów Europy, dążącą do rozwoju demokracji, solidarności i współpracy międzyregionalnej. Do ARE należy 260 regionów z 32 różnych krajów europejskich oraz 14 organizacji międzyregionalnych. Województwo Dolnośląskie zostało ponownie członkiem tej organizacji w roku 2007 i od tej pory bardzo intensywnie angażuje się w jej działalność.

Najważniejszym wydarzeniem z udziałem Dolnego Śląska w roku 2009 były spotkanie sieci młodzieżowej ARE w Krzyżowej oraz Zgromadzenie Ogólne ARE w Belfort. Spotkanie 2. Regionalnej Sieci Młodzieżowej AER odbyło się w dniach 20-22 maja w Krzyżowej, z udziałem Sekretarza Generalnego ARE Klausa Klippa oraz Marszałka Województwa Dolnośląskiego Marka Łapińskiego. Inicjatywa miała na celu stworzenie płaszczyzny dialogu i wspólnych działań dla aktywnej, obywatelskiej młodzieży w zjednoczonej Europie. Podczas wydarzenia, zgodnie z zasadami demokracji, wybrano pierwszego prezydenta sieci młodzieży (Charlotte Kudé z regionu Ile de France); od tej pory też każdy region członkowski ma swoich młodych przedstawicieli w Zgromadzeniu Regionów Europy. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Wydział Organizacji Pozarządowych oraz Wydział Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi. W spotkaniu uczestniczyli także radni Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, zaangażowani w europejską politykę młodzieżową: Stanisław Longawa, Jacek Pilawa i Ali Jean Eric Alira.

25-27 listopada przedstawiciele Województwa Dolnośląskiego wzięli udział w Zgromadzeniu Ogólnym AER, podczas którego blisko 300 regionów europejskich obradowało na temat zmian klimatu. W ciągu ostatnich kilku lat europejskie fora, konferencje i sympozja wielokrotnie podejmowały temat zachodzących współcześnie na świecie zmian klimatycznych. Problem ten uznano za kluczowy także dla tegorocznego Zgromadzenia Ogólnego AER we francuskim regionie Franche-Comté, które odbyło się pod hasłem „Odpowiedzialnie zasilać Europę: innowacyjność i różnorodność w regionach sposobem na wzrost i rozwój zatrudnienia”. Obrady wpisały się w szereg przedsięwzięć poprzedzających zaplanowany w grudniu Szczyt ONZ w Kopenhadze, mający kluczowe znaczenie dla wypracowania międzynarodowego kompromisu klimatycznego w kontekście wygasającego z końcem roku 2012 protokołu z Kioto. Głównym organizatorem spotkania była firma GE Energy, dział jednego z największych przedsiębiorstw na świecie, General Electric. GE Energy zajmuje się rozwojem, implementacją oraz udoskonalaniem produktów i technologii wykorzystujących dostępne zasoby naturalne (wiatr, ropa naftowa, gaz ziemny i woda).

Podczas posiedzenia w Belfort członkowie AER podpisali apel „Regiony motorem zmian”, podkreślający rolę regionów w walce z globalnymi zmianami klimatu. Cel wspólnych działań to redukcja efektu cieplarnianego oraz emisji gazów poprzez inwestycje w energie odnawialne. Wśród uczestników zgromadzenia znaleźli się przedstawiciele instytucji i organizacji europejskich (m.in. Komitetu Regionów, Komisji Europejskiej) oraz reprezentanci ponad 270 regionów z 33 państw Europy, w tym dolnośląskich partnerów: francuskiej Alzacji, austriackiej Styrii, szwedzkiego Västmanlandu, czeskich Krajów: Kralowohradeckiego i Ołomunieckiego, regionu Kastylia i Leon z Hiszpanii oraz ukraińskich Obwodów: Kirowohradzkiego i Donieckiego. Jako obserwatora zaproszono prowincję Quebec. Województwo Dolnośląskie w Belfort reprezentowali: członek Biura AER oraz radny Sejmiku prof. Jan Rymarczyk, wiceprzewodniczący Sejmiku Jerzy Gierczak, wiceprzewodniczący sejmikowej Komisji Współpracy Zagranicznej Ali Jean Eric Alira, Teresa Lis-Pieńkowska, dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi oraz Magdalena Bednarska-Wajerowska, kierownik Działu ds. Innowacji i Konkurencyjności UMWD. Inni polscy przedstawiciele obecni na zgromadzeniu AER to wicemarszałkowie Województw: Śląskiego i Wielkopolskiego. Obok kluczowych obrad dolnośląscy przedstawiciele przeprowadzili akcję promocyjną zbliżającego się w naszym województwie Roku Marianny Orańskiej. Przewodnicząc z tej okazji monety z wizerunkiem niderlandzkiej królowej, związanej w XIX wieku z Dolnym Śląskiem. Szczególne zainteresowanie projektem wykazały regiony z Finlandii, Szwecji i Chorwacji, a dwa regiony holenderskie zadeklarowały chęć upowszechniania tego przedsięwzięcia i pomoc w jego promocji.

Radni Sejmiku Województwa Dolnośląskiego uczestniczyli ponadto w kilku innych wydarzeniach. W dniach 30 marca - 2 kwietnia na spotkaniu plenarne Komitetu 1. ARE oraz konferencji nt. zmian klimatycznych w Limoges (Francja) Województwo Dolnośląskie reprezentował radny Sejmiku Jacek Pilawa. W 1. Posiedzeniu Biura oraz Posiedzeniu Plenarnym Stałego Komitetu ds. Instytucjonalnych mającym miejsce od 14 do 15 maja we Fryburgu (Szwajcaria) uczestniczył prof. Jan Rymarczyk. Radni Jerzy Gierczak i Ali Jean Eric Alira wzięli zaś udział w Akademii Szkoleniowej pt. „Kurs Regionalny: Wprowadzenie nt. Instytucji EU oraz funduszy UE”, która odbyła się w dniach 28-29 maja w Istambule (Turcja). W dniach 24 - 28 sierpnia w Walencji zorganizowana została Szkoła Letnia AER oraz Młodzieżowa Szkoła AER (tematyka: Gospodarka Wodna oraz Technologia), w której uczestniczyli radni: Jerzy Gierczak i Paweł Hreniak.

EUROPEJSKIE STOWARZYSZENIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ODNOWY WSI (ARGE)

W grudniu 2009 Województwo Dolnośląskie zostało nowym członkiem organizacji europejskiej ARGE z siedzibą w Wiedniu, która pełni rolę inicjatora międzynarodowej współpracy na rzecz odnowy wsi oraz stanowi ważny podmiot opiniotwórczy dla Komisji Europejskiej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Tworzona sieć współpracy ma na celu wspieranie kształcenia w zakresie fachowej wiedzy dotyczącej trwałego rozwoju regionalnego obszarów wiejskich, jak również koordynację przepływu informacji i wymiany doświadczeń między państwami, krajami związkowymi, regionami, gminami i wsiami. Całokształt działań ARGE, przy pomocy mediów i przedstawicieli świata polityki, ma się przyczynić do wzmocnienia motywacji mieszkańców obszarów wiejskich i ich zaangażowania w rozwój małych ojczyzn, a także do zbudowania ogólnospołecznej świadomości ogromnego znaczenia tych obszarów w polityce Unii Europejskiej. Dolny Śląsk jest drugim po Województwie Opolskim polskim regionem członkowskim ARGE.

EUROPEJSKA SIEĆ SPOŁECZNA (ESN)

W roku 2009 Województwo Dolnośląskie przystąpiło także do Europejskiej Sieci Społecznej ESN (European Social Network). ESN jest europejskim forum dla kadr kierowniczych oraz pracowników służb społecznych, posiada status konsultanta przy Radzie Europy i jest bezpośrednio wspierana przez Komisję Europejską, dzięki czemu jej działalność jest od kilku lat finansowana w ramach programów unijnych. Przed inicjatywami podejmowanymi w ramach ESN stawia się trzy nadrzędne cele: polepszenie i wyrównanie standardów jakości usług socjalnych na terenie całej Europy, zwiększenie posiadania realnego wpływu na europejską politykę społeczną, a przede wszystkim monitorowanie oraz kontrolowanie zmian społecznych zachodzących w Europie. W poczet członków ESN wchodzi ponad 50 jednostek organizacyjnych państw europejskich, odpowiedzialnych za kierowanie i wykonywanie usług socjalnych i zdrowotnych. Na terenie Województwa Dolnośląskiego prace w ramach ESN koordynuje Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej (DOPS).

III. UDZIAŁ DOLNEGO ŚLĄSKA W PRZEDSIĘWZIĘCIACH REALIZOWANYCH W RAMACH INSTYTUCJI EUROPEJSKICH

Kluczowym przedsięwzięciem roku 2009, zaznaczającym obecność Dolnego Śląska w dyskusjach podejmowanych na arenie europejskiej, było posiedzenie i seminarium Komisji Polityki Gospodarczej i Społecznej (ECOS) Komitetu Regionów Unii Europejskiej, współorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, które odbyło się we Wrocławiu w dniach 14-15 września. Głównym tematem seminarium był wpływ kryzysu finansowego na gospodarkę regionów Unii Europejskiej i kierunki procesów restrukturyzacyjnych, a także rola samorządów lokalnych w podejmowaniu działań łagodzących skutki spowolnienia koniunktury gospodarczej w regionach. Podczas posiedzenia dyskutowano także o przyszłości Strategii Lizbońskiej. W wydarzeniu wzięło udział ok. 150 zaproszonych gości; członkowie Komisji ECOS oraz przedstawiciele świata nauki i biznesu z Dolnego Śląska, kraju i zagranicy. Seminarium składało się z dwóch sesji tematycznych. Temat pierwszej z nich brzmiał: „Restrukturyzacja - skuteczne narzędzie wszystkich szczebli władzy i przedsiębiorstw na rzecz pobudzania postępu gospodarczego w regionach UE”, a wykłady wygłosili: Fernando Vasquez, przedstawiciel Dyrekcji ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans Komisji Europejskiej, Radosław Owczarzak z Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Christian Saublens z Europejskiego Stowarzyszenia Agencji Rozwoju Regionalnego oraz Witold Krochmal, Burmistrz Wołowa, członek komisji ECOS. W drugiej sesji zatytułowanej „Instrumenty pomocy finansowej na rzecz restrukturyzacji w okresie spowolnienia gospodarczego” wystąpili: prof. Marian Noga, Członek Rady Polityki Pieniężnej, Richard Baker, menedżer ds. polityki i badań północnoangielskiej inicjatywy The Northern Way, Heidrun Jung, Wicekonsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu oraz Marek Łapiński, Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Wiele przedsięwzięć z inicjatywy bądź z udziałem Komitetu Regionów, w którym uczestniczyli przedstawiciele Dolnego Śląska, wspierało organizacyjnie Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli. I tak w dniach 4-9 października delegacja samorządu Województwa Dolnośląskiego pod przewodnictwem Marszałka Marka Łapińskiego uczestniczyła w Tygodniu Regionów i Miast Europejskich „Open Days” w Brukseli, zorganizowanym przez Komisję Europejską

i Komitet Regionów UE. Tegoroczna 7. edycja odbyła się pod hasłem „Odpowiedzi regionów na globalne wyzwania”, a głównym tematem seminariów i warsztatów było poszukiwanie wspólnych rozwiązań w obliczu światowego kryzysu gospodarczego, ze szczególnym akcentem na zachodzące obecnie zmiany klimatyczne. Uroczystą sesję inauguracyjną Open Days w Parlamencie Europejskim otworzyli Przewodniczący Komisji Europejskiej Jose Manuel Barroso, Przewodniczący Komitetu Regionów Luc Van den Brande, Przewodnicząca Komisji ds. Rozwoju Regionalnego w Parlamencie Europejskim Danuta Hübner, Komisarz ds. Polityki Regionalnej Paweł Samecki oraz w imieniu szwedzkiej prezydencji - wicepremier Maud Olofsson. Dyskusje odbywały się w ramach czterech zagadnień: przywrócenie wzrostu gospodarczego: innowacje w europejskich miastach i regionach; regiony wobec zmian klimatu: europejskie rozwiązania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionalnego; współpraca terytorialna: wspólne inicjatywy ponad granicami oraz osiągnięte wyniki i plany na przyszłość: ocena polityki spójności UE oraz projekty na przyszłość. Tematy tegorocznych Open Days reprezentanci województwa zgłębiali podczas wizyt w Parlamencie Europejskim, Ambasadzie RP w Brukseli oraz Stałym Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej. Z dolnośląskimi postaciami do PE: Piotrem Borysem, Lidią Geringer de Oedenberg i Danutą Jazłowiecką rozmawiano o perspektywach rozwoju regionu, a o przyszłości polityki spójności - z Janem Olbrychtem, europosem z Województwa Śląskiego oraz z Andrzejem Babuchowskim, Radcą-Ministrem w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE. W ramach prezentacji zorganizowanych w Regionalnym Biurze Województwa Dolnośląskiego w Brukseli delegacja zapoznała się ze strukturą i funkcjonowaniem biur zagranicznych regionów partnerskich Dolnego Śląska: West Midlands, Dolnej Saksonii i Alzacji. Brukselski program pobytu delegacji z okazji Open Days 2009 uzupełniła wizyta w Luksemburgu, gdzie przedstawiciele samorządu województwa poznali skierowaną w stronę regionów ofertę Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz spotkali się z Ambasadorem RP w Luksemburgu Barbarą Labudą.

Przedstawiciele województwa brali także udział w europejskich konferencjach i seminariach poświęconych strategii polityki spójności. 4 listopada odbyła się w Brukseli konferencja „Polityka spójności dziś i jutro”. W debacie ze strony Województwa Dolnośląskiego wzięli udział: Wicemarszałek Stanisław Longawa, Grzegorz Roman – Członek Zarządu Województwa, Ireneusz Ratuszniak – Dyrektor Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Tomasz Bogusz – Kierownik Strategii Regionalnej w Wydziale Polityki Regionalnej. Wydarzenie miało na celu wymianę opinii i poglądów dotyczących kształtu polityki spójności w kolejnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 pomiędzy przedstawicielami krajów członkowskich UE oraz instytucji europejskich, zaangażowanych w programowanie i wykorzystanie instrumentów strukturalnych. Organizatorami sympozjum były: Związek Województw RP, polskie biura regionalne w Brukseli oraz Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE. Dolnośląscy przedstawiciele uczestniczyli także w seminarium, które odbyło się 5 listopada w Komitecie Regionów. Seminarium zatytułowane „Europejskie strategie restrukturyzacji terenów poprzemysłowych - wyzwania i szanse dla władz regionalnych i lokalnych” zorganizowane zostało przez Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli we współpracy z Biurem Łącznikowym Saksonii oraz miastami Wałbrzychem i Freibergiem. Idea seminarium powstała w Wałbrzychu, gdzie planuje się rewitalizację terenów byłej kopalni węgla kamiennego i utworzenie w tym miejscu Parku Wielokulturowego „Stara kopalnia” połączonego z Muzeum Przemysłu i Techniki, a także komercyjnym centrum kultury i rozrywki. Celem udziału w seminarium było nawiązanie współpracy z partnerami z innych regionów europejskich, które mają doświadczenia w transformacji terenów poprzemysłowych. Do udziału w seminarium zaproszeni zostali przedstawiciele wielu regionów z Niemiec, Francji, Belgii, Czech, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Ukrainy.

IV. ZAANGAŻOWANIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W PRACĘ KOMISJI MIĘDZYRZĄDOWYCH

W roku 2009 Województwo Dolnośląskie brało udział tradycyjnie w pracach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej oraz w rozmowach na temat realizacji umowy o współpracy między Rządem RP a Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii, Rządem Regionu Walonii i Komisją Współnotową Francuską Regionu Stołecznego Brukseli.

9 kwietnia miała miejsce wizyta Zénona Kowala, Delegata Rządów Wspólnoty Francuskiej Belgii i Regionu Walonii u Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Była to wizyta kurtuazyjna, pierwsza od momentu rozpoczęcia przez delegata misji dyplomatycznej w Polsce, podczas której poruszona

została kwestia współpracy w ramach porozumienia o współpracy między Rządem RP a Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii, Rządem Regionu Walonii i Komisją Wspólnotową Francuską Regionu Brukseli - Stolicy. Dolny Śląsk jest jednym z 5 województw polskich zaangażowanych w tę współpracę. Kolejną wizytę u Marszałka Zénon Kowal złożył 15 grudnia w związku z pracami nad nowym programem wykonawczym do polsko-walońsko-brukselskiej umowy rządowej. Rozmowy dotyczyły udziału Samorządu Województwa Dolnośląskiego w Programie Wykonawczym (2008-2010) stworzonym w ramach wspomnianej wyżej umowy. Delegat poinformował, że w roku 2010 rozpoczną się prace nad tekstem programu wykonawczego na kolejne lata. Wśród priorytetów województwa zaproponowanych przez Marszałka Marka Łapińskiego do ujęcia w nowym dokumencie znalazły się: transport multimodalny, lotniska, logistyka, innowacje i badania (parki technologiczne, klastry branżowe). Wizyta we Wrocławiu związana była z udziałem delegata w konferencji organizowanej przez Koło Naukowe Studentów Europeistyki, działające przy Wydziale Nauk Społecznych Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

W ramach polsko-walońsko-brukselskiej umowy rządowej miała także miejsce wizyta ekspertów walońskich na Dolnym Śląsku (16-17 września), która odbyła się przy okazji misji identyfikacyjnej w Polsce dla projektów realizowanych w ramach Programu Wykonawczego na lata 2008-2010. Jednym z celów wizyty było przygotowanie stażu partnerów polskich w regionie Walonii.

Rok 2009 to także zaangażowanie naszego regionu w obrady i projekty Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. W dniach 12-13 maja odbyło się po raz pierwszy we Wrocławiu posiedzenie obu komitetów Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. 12 maja obradował Komitet ds. Współpracy Międzyregionalnej, a kolejnego dnia - Komitet ds. Współpracy Przygranicznej. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego był współorganizatorem wydarzenia. 20. posiedzenie całej komisji odbyło się w dniach 22-23 września w Szczecinie. Komisja obradowała pod przewodnictwem Piotra Stachańczyka, Podsekretarza Stanu w MSWiA oraz Rolfa Mafaela, Ambadora ds. Stosunków Zewnętrznych UE w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele resortów polskiego i niemieckiego rządu, landów niemieckich oraz administracji rządowej i samorządowej polskich województw. Współprzewodniczący Komitetów ds. Współpracy Międzyregionalnej, Przygranicznej i Gospodarki Przestrzennej poinformowali o pracach komitetów w okresie od ostatniego posiedzenia komisji. Sformułowane zostały także zalecenia na Polsko-Niemieckie Konsultacje Międzyrządowe. Wśród poruszonych tematów znalazły się: Partnerstwo Wschodnie i możliwość tworzenia trójstronnych projektów przy współpracy Polski, Niemiec i regionów wschodnich, a szczególnie Ukrainy, znaczenie współpracy międzyregionalnej dla procesu integracji europejskiej, włączenie się w przyjmowaną przez UE strategię dla regionu Morza Bałtyckiego, a także stan wdrażania programu współpracy transgranicznej Polska-Niemcy. Komisja opowiedziała się za kontynuacją i intensyfikacją wsparcia finansowego realizacji polityki spójności w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w następnym okresie programowania (od 2013 roku). Rozmawiano także o współpracy w zakresie planowania przestrzennego, komunikacji kolejowej i poprawy sytuacji na drogach wodnych po obu stronach granicy, zwalczania przestępczości na pograniczu, ratownictwa medycznego czy wymiany nauczycieli. Kolejne, 21. posiedzenie komisji zaplanowane zostało na 2010 rok w Schwerinie, stolicy Meklemburgii-Pomorza Przedniego, natomiast komitety spotkają się w Brukseli, w przedstawicielstwie landu Nadrenii - Północnej Westfalii.

V. POZOSTAŁE KONTAKTY ZAGRANICZNE WOJEWÓDZTWA DOLNOSŁĄSKIEGO

W relacjach zagranicznych Województwa Dolnośląskiego szczególne miejsce w roku 2009 zajmowała Gruzja (region Imeretia i miasto Kutaisi) i Królestwo Niderlandów. Po wizycie dolnośląskiej delegacji w Gruzji jej przedstawiciele odwiedzili nasz region dwukrotnie. Kontakty z Holandią odbywały się w ramach przygotowań do Roku Marianny Orańskiej 2010, XIX-wiecznej niderlandzkiej królowej, która ze względu na aktywną działalność społeczno-ekonomiczną na Dolnym Śląsku została jego patronką.

Wizyta trzyosobowej delegacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w gruzińskiej prowincji Imeretia odbyła się w dniach 14-18 września. Pobyt ten był możliwy dzięki projektowi „Aktywne społeczności - program wsparcia społeczeństwa obywatelskiego w Kutaisi i Imeretinskim

Regionie” finansowanemu z programu Ministerstwa Spraw Zagranicznych „Polska Pomoc”, który jest ukierunkowany na wymianę doświadczeń w budowie i wspieraniu inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego obu krajów. Wyjazd do Gruzji miał na celu diagnozę sytuacji organizacji pozarządowych w regionie Imeretia oraz poznanie mechanizmów wspierania NGO’s przez gruzińską administrację samorządową. Polska delegacja podczas pięciodniowej wizyty spotkała się z organizacjami pozarządowymi z miast Kutaisi i Tkibuli, jak również z przedstawicielami władz: Gubernatorem Regionu Imereti Mikheilowem Chogovadze, merem miasta Kutaisi Nugzarem Szamugia i z włodarzami miasta Terdzola. Rozmowy dotyczyły możliwości budowania i wspierania społeczeństwa obywatelskiego w Gruzji, potencjału organizacji obywatelskich w regionie Imeretia, ale także problemów, z jakimi boryka się trzeci sektor. Samorząd Województwa Dolnośląskiego w Imeretinskim Regionie reprezentowali: Wicemarszałek Jerzy Łuźniak, Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Dariusz Kowalczyk oraz Dyrektor Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Wioletta Matysek - Szumilas.

Na zaproszenie Marszałka Województwa Dolnośląskiego Marka Łapińskiego, w dniach 24-29 października delegacja z gruzińskiej Imeretii złożyła we Wrocławiu rewizytę. Delegacji przewodniczył David Gordelazde, wicemer miasta Kutaisi, a w jej składzie znaleźli się przedstawiciele administracji publicznej, organizacji pozarządowych i przedsiębiorcy. Pobyt Gruzinów w naszym województwie miał charakter wizyty studyjnej i był drugim etapem projektu „Aktywne społeczności - program wsparcia społeczeństwa obywatelskiego w Kutaisi i Imeretinskim Regionie”. Wizyta delegacji gruzińskiej we Wrocławiu obejmowała seminarium poświęcone zasadom i formom współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz spotkanie z burmistrzem Oławy. Gruzini zapoznali się także z procedurami współpracy samorządu z trzecim sektorem w Gminnym Centrum Informacji w Urzędzie Miejskim, uczestniczyli w spotkaniach w dolnośląskich organizacjach pozarządowych oraz szkoleniach i wykładach na temat animacji obywatelskiej i integracji środowisk pozarządowych, budowania korzystnego wizerunku trzeciego sektora, jak również pozyskiwania wsparcia organizacyjnego i finansowego przez samorządy dla podejmowanych przez organizacje społeczne działań non profit.

W ramach dolnośląsko-gruzińskich kontaktów, na zaproszenie radnego Juliana Golaka, delegacja z gruzińskiego regionu Imeretia oraz grupa młodzieży z Białorusi wzięła udział jako gość specjalny w XLV sesji Sejmiku Województwa Dolnośląskiego 29 października. Pobyt Gruzinów na Dolnym Śląsku miał charakter wizyty studyjnej i był kolejnym etapem wspomnianego wcześniej projektu.

O Roku Marianny Orańskiej dyskutowano m.in. podczas spotkania z Martinem Van Dijkiem, attache ds. kultury Ambasady Królestwa Niderlandów w Warszawie, które miało miejsce 15 października w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. Podczas rozmów przedstawione zostały harmonogramy działań gmin i powiatów w ramach roku patronki oraz szlak transgraniczny Marianny Orańskiej. 19 listopada odbyła się we Wrocławiu konferencja prasowa inaugurująca Rok Marianny Orańskiej. W tym dniu zaprezentowana została także okolicznościowa moneta z wizerunkiem holenderskiej królowej, która potem promowała dolnośląsko-niderlandzkie przedsięwzięcie m.in. podczas Zgromadzenia Ogólnego ARE w Belfort.

VI. KALENDARIUM SPOTKAŃ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO Z KORPUSEM DYPLMATYCZNYM

3 lutego Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Marek Łapiński, spotkał się z Oleksandrem Motsykiem, Ambasadorem Ukrainy w RP. W wizycie wzięli udział także: Michajło Brodowicz, Konsul Generalny Ukrainy w Warszawie, Wiaczesław Wojnarowski, Kierownik Działu Konsularnego Ambasady w Warszawie, Oleg Finogenow, Konsul Ukrainy w Krakowie, Grzegorz Dzik, Konsul Honorowy Ukrainy we Wrocławiu oraz Edward Wąsiewicz, Dyrektor Konsulatu Honorowego Ukrainy we Wrocławiu. Podczas spotkania omawiano możliwości współpracy w kontekście udziału w Euro 2012, współpracy gospodarczej, kulturalnej, turystycznej.

13 lutego odbyło się spotkanie Zbigniewa Szczygła, Członka Zarządu Województwa Dolnośląskiego z Janem Sechterem, Ambasadorem Republiki Czeskiej w Polsce. Podczas spotkania zostały omówione kwestie infrastruktury (drogi S3, S5, R11), korytarza Skandynawia-Adriatyk, projektów

„lustrzanych” realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, współpracy w dziedzinach kultury, rozwoju turystyki i gospodarki.

26 marca miała miejsce wizyta Konsula Generalnego Federacji Rosyjskiej w Poznaniu, Władimira Kuzniecowa, w związku z zakończeniem misji dyplomatycznej w Polsce.

30 marca Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego złożył wizytę Ambasador Kanady, David Preston. Podczas spotkania podjęto kwestie istniejącej i potencjalnej wymiany handlowej i inwestycyjnej, współpracy gospodarczej, edukacyjnej, jak również powiązań pomiędzy Wrocławiem a dwoma kanadyjskimi miastami: Victoriaville i Edmonton. W spotkaniu uczestniczyli także: Zbigniew Dynak, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego, Teresa Lis-Pieńkowska, Dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi oraz Ewa Cichocka, zajmująca się sprawami kultury, nauki i również współpracy gospodarczej w Ambasadzie Kanady w Polsce.

2 września Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński gościł nowego Konsula Generalnego Niemiec, Bernharda Brasacka. Swą misję we Wrocławiu konsul zaczął pełnić 27 lipca 2009 roku, zastępując piastującego wcześniej to stanowisko Dr Helmuta Schoepsa. Podczas rozmowy poruszano kwestie związane z przygotowaniami do EURO 2012 oraz z dolnośląskimi inwestycjami, jak rozbudowa lotniska, otwarcie nowego odcinka autostrady do Drezna, modernizacja odcinka Berlin - Wrocław, nowe połączenia kolejowe, budowa nowego szpitala oraz rozbudowa Opery Wrocławskiej. Konsul poprosił o wspólną kontynuację patronatu nad Europa Forum - zrzeszeniem niemieckich przedsiębiorców działających na terenie Dolnego Śląska. Uczestnicy spotkania zadeklarowali wzajemną pomoc w realizacji dolnośląsko-niemieckich przedsięwzięć i dalsze rozwijanie bardzo dobrej współpracy.

15 września Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński spotkał się z Konsulem Generalnym USA w Krakowie, Allenem S. Greenbergiem. W wizycie wzięli udział również: Benjamin R. Ousley Naseman, Konsul ds. Prasy i Kultury, Brian Randal, p.o. Konsula ds. Politycznych i Ekonomicznych, Marek Guzik, Specjalista ds. Politycznych i Ekonomicznych oraz ze strony Urzędu Marszałkowskiego Teresa Lis - Pieńkowska, Dyrektor Wydziału Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi. To właśnie na Dolnym Śląsku Konsul złożył pierwszą regionalną wizytę od momentu objęcia funkcji (28 sierpnia 2009). Allen Greenberg był pod wrażeniem dobrych warunków inwestycyjnych na Dolnym Śląsku i we Wrocławiu, podkreślił ogromny potencjał ludzki i dynamikę rozwoju województwa dolnośląskiego oraz przekazał pozytywne opinie przedstawicieli amerykańskich koncernów, prowadzących działalność na terenie naszego regionu. Marszałek przedstawił bieżące informacje w sprawie inwestycji infrastrukturalnych w regionie, m.in. związane z EURO 2012. Podkreślił zarówno wagę, jaką województwo przywiązuje do obecnych już przedsiębiorców, jak i otwartość regionu na nowych inwestorów. Rozmawiano także o sposobach finansowania dolnośląskich inwestycji drogowych i kolejowych ze środków europejskich, rządowych i samorządowych, poruszano kwestie turystyki, rewitalizacji miast oraz dziedzictwa kulturowego. Delegacja konsulatu USA odwiedziła wrocławskie siedziby HP i Google oraz wzięła udział w International Oktoberfest, zorganizowanym przez międzynarodowe izby gospodarcze działające na Dolnym Śląsku: AHK Polska, AmCham, BPCC, ICC, NPIG oraz SPCC.

5 listopada odbyła się wizyta nowego Konsula Generalnego Federacji Rosyjskiej w Poznaniu Władimira Tkaczowa oraz wicekonsula Andreja Boskobojnikowa u Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Spotkanie odbyło się w związku z objęciem przez pana Tkaczowa funkcji konsula.

23 listopada Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego Jerzy Łuźniak spotkał się z Ambasador Australii w Polsce i Czechach, Ruth Pierce. Spotkanie z wicemarszałkiem województwa odbyło się w ramach jej pierwszej wizyty na Dolnym Śląsku. Jakkolwiek większość australijskich inwestorów obserwuje się na północy Polski, Pani Ambasador wyraziła zainteresowanie promowaniem firm australijskich na południu naszego kraju. Rozmawiano także o podjęciu współpracy z uczelniami wyższymi w zakresie czystych technologii wydobywania węgla, jak również o kontynuacji wymiany kulturalnej, której przykładem są kilkakrotnie już występy wrocławskiego Teatru Pieśń Kozła w Australii. Pani Ambasador będzie także prowadzić na Uniwersytecie Wrocławskim rozmowy mające na celu sprowadzenie do Australii szczątków jej dawnych mieszkańców, które znajdują się w Muzeum Człowieka przy Katedrze Antropologii.

27 listopada Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński gościł Ambasadora Republiki Słowacji Františka Ružičkę. Spotkanie miało charakter kurtuazyjny i związane było z obchodzonymi w tym tygodniu Dniami Słowacji we Wrocławiu, prezentujących walory turystyczne i kulturalne tego kraju. Ambasador wyszedł z inicjatywą nawiązania szerszego partnerstwa pomiędzy Dolnym Śląskiem i jednym ze słowackich krajów. Rozmawiano również o możliwości stworzenia korytarza transportowego łączącego Słowację z Polską i Morzem Bałtyckim. W spotkaniu wzięli także udział: Konsul Honorowy Słowacji Maciej Kaczmarowski, Dyrektor Instytutu Słowackiego w Warszawie Helena Jacosova, pracownicy ambasady Republiki Słowacji, Radca Handlowy Vladislav Chlipala, attache polityczny Matus Bůsovsky oraz pełnomocnik Konsula Honorowego Leon Susmanek. Ze strony Urzędu Marszałkowskiego w rozmowach uczestniczył także Dyrektor Wydziału Kultury Jacek Gawroński.

*Opracowanie: Berenika Ziaber, Wydział Współpracy z Zagranicą i Regionami Europejskimi
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego*